

pén

*... moštek si
želen!*

VESTNIKOV
MESEČNIK
četrtek,
30. septembra,
1999,
54. številka

Vse je zadnjič v tem tisočletju, naš Pén pa še ne. 28. oktobra bo spet pri vas.

SPOTAKLJIVO

Mladi ostrí peresi (oziroma glasova) murskega novinarstva - vsestranski Dejan Fujs (z očali, ampak levo od središča) in športnik ter turistični vodnik Gorazd Gider (s pomenljivim nasmeškom) z žrtvijo. Reče se ji Silvija Kauter (nima očal in ji gre najbolj na smeh), pogosto pa pomaga športnim novinarjem, ki poročajo s košarkarskih prireditev v Soboti. Vse lepo in prav, ampak avtor fotografije Tekal se javno sprašuje, kje sta in kaj počneta desnica Giderjevega oziroma levica Fjusovega?

TEKAL

Kje sta roki mladih novinarjev?

Kipec ministru zdaj, kasneje ali nikoli?

Le redkim se je uspelo dokopati do posebnega priznanja Pomurskega sejma, skulpturo Sejalca. Praviloma si ga navadni zemljani prislužijo z najmanj 20-letnim sodelovanjem na največji radgonski prireditvi, kmetijsko-življskem sejmu. Manj navadni pa ga lahko prejmejo tudi kaj prej. Na primer, če je zemljan minister, posebej kmetijski. Ta hip je to pri nas CIRIL SMRKOLJ, ki se mu je zelo mudilo prevzeti priznanje. Očitno v strahu, da ga medtem ne bi zamenjali ali si direktor JANEZ ERJAVEC ne bi premislil...

TEKAL

Župan je švingljal

Saj ne vemo natanko, ali se reče »švingla« ali »švindla«, ostaja pa dejstvo, da je pijoča JOŽICA iz MELBOURNA v trenutku svete jeze vzkliknila: »MARJAN, to pa ne velja, ti švinglaš!«

Pentute so reč skušale raziskati in ugotovili smo, da sta se naša rojakinja Jožica (na fotografiji desno od drugega kozarca), ki živi na najbolj oddaljenem (za nekatere tudi najlepšem) kontinentu, v AVSTRALIJI, in dobrovniški župan Marjan KARDINAR, ki živi na stari celini, zapletla (glej roke) v obračun. Tekmovala sta v glavnem v tekočih zadevah, zmagovalca pa ne moremo razglasiti - župan je dal namreč prvi kozarec nazaj na mizo, a smo po Jožičini reklamaciji ugotovili, da je bilo v njem še vsaj za 0,003 vsebine.

P. S. Pri Pentutah verjamemo, da gospod MK ni švingljal namerno vsaj iz dveh vzrokov:

- a) poštenost je ena njegovih življenjskih maksim,
- b) je (pre)velik ljubitelj zlahtne kapljice, da bi jo pušchal v nemar.

FRBO

AFERE

Džouži fuda v deveto desetletje

LEGENDE

Nihče naj ne dvomi o trdoživosti ljudi ob Muri! Legendarni osemdesetletnik, kapelnik in glasbenik od glave do pete JOŽE GRLEC čilo in s polno sapo sporoča: »Ni ga moža, ki fuda kot Joža!« FRBO

Poročna fotografija malo drugače

HIGH SOCIETY

Lahko bi bila poročna fotografija (pa ni!). Mladoporočenca bi bila MILENA KUMER (edina, ki ni v hlačah) in GEZA DŽUBAN (mož brez cvetja), njena priča bi bil IVO LORENCIČ (po spodnjem delu obraza poraščen bolj kot druga dva), njegova pa ANTON SLAVIC (najbližje objektivu, najvišji).

Za nevedne: gospa Kumer in gospod Lorencič sta s slovenskega Zavoda za šolstvo, gospod Džuban je poslanec v DZ, gospod Slavic pa soboški župan.

JOG

V znanju je moč!

»Pa ja ni komunistična?«

je dodobra prestrašen vprašal SDS-ovec, gospod ŠTEFAN PRŠA, župan VELIKOPO-
LANSKI, ko so mu razigrani navijači slovesno
posadili na glavo rdečo kapo (vidite jo lahko
pred harmoniko med ležečimi osebami).

Ampak prekmurska odprava na 46. sve-
tovnem prvenstvu onih, ki lepo in natančno
režejo zemljo - oračev, ga je jadrno potolažila,
češ da so pokrivalo dobili od domačinov v
pokrajini znamenitega šampanjca.

Sicer pa se Polančani že pripravljajo na
okroglo leto 2000, ko se bodo odpravili navijat
za najorača Slovenije, BREZOVIČANA JO-
ŽETA ZVERA (na fotografiji z nerdečo kapo
in številko 43)
na britanski otok.
SE

STRAHOVI

Kateri je Geza Farkaš?

NAGRADNO VPRAŠANJE

Večina Murekov odgovor verjetno pozna, pa vseeno - levo je šef soboške
upravne enote GEZA FARKAŠ in se (vsaj uradno) ne zeza, drugi (desni)
pa počne prav to. In je tudi GEZA FARKAŠ. Poleg imena in priimka jima
je (sodeč po fotografiji) skupna tudi tekoča ljubezen: opazujete jo lahko v
rokah obeh Farkaševih Gezekov! TEKAL

Kliton Bozgo skaklja s Frbom

Nedavno sta se na dolgo pot po-
dala naš stalni dopisnik FRBO
(s pokrivalom na glavi) in eden
najbolj vročih žogobrcarjev ta
čas, Albanec (tudi s slovenskim
potnim listom KLITON BOZGO.
Skenila sta, da bosta objeta
preskakljala podalpsko deželo
nove demokracije - začela sta v
dobrovniških gorica, končati
pa nameravata na sečoveljskih
solinah (tamkajšnja slana voda
je bojda zdravilna za otekline na
spodnjih okončinah). Za zdaj še
ni vesti, zakaj sta se odločila za
čudni podvig, poznavalci pa
namigujejo, da želita s tem
ponazoriti vesoljni Sloveniji, da
je nogometna ekipa Maribora
poskočila do evropskih višav, na
domaćih igriščih pa da igrajo
tako ali tako samo z eno nogo -
in še ta naj bi jim bila dovolj za
zanesljivo ponovitev
osvojitve
domaćega
prvenstva.
FRBO

FUZZAL

26 let Milene Nedeljko

**NARAVNE
LEPOTE**

Veseli smo, če lahko ob-
javimo zgodbe o uspešnih
ženskah, ki jih patriarhalne
razmere v večini držav silijo
v vlogo nekakšnih rezervis-
tov, izpolnjevalk volje moč-
nejših in pametnejših - mož
namreč. 26-letna Milena
Nedeljko iz Ključarovec
(prej iz Ižakovca) je nenad-
kriljiva na novem delovnem
mestu - v najnovejšem gostiš-
ču v Križevcih pri Ljutome-
ru. Zna biti (še kakol) prijaz-
na, zna se prisrčno nasme-
niti in zna se (to je za Pentute
najpomembnejše) posebno
ljubko nastaviti fotoaparatu.
Če vas torej prešine neuk-
rotljiva želja, da bi fotogra-
firali lepo Mileno, se skušaj-
te dogovoriti - podobno kot
se je zgodilo S.V. iz Iljaševca!
Skoraj nemogoče pa je, da
bi zdaj, ko so zaprli bližnji
naravni šank pod lipo, sku-
paj odprla kaj novega, kajti
Milena je že zasedena. Ne
nazadnje pa je njena prva in
največja skrb petletna hčer-
kica Patricija. -AJ

**En, dva tri, slikaj
me še ti!**

RAZKRIŠKO CVETJE V DANIČINIH ROKAH

PRESENEČENJA

Domačini so bili nemalo presenečeni, ko so začeli videvati DANICO
PERGAR, kako v občini RAZKRIŽJE opravlja razna komunalna dela,
vzdržuje in ureja cvetlične grede in nasade. Danica je namreč soproga
ravnatelja osnovne šole Razkrižje in po starem (nepisanem) pravilu si take
dame ne bi smele umazati in poškodovati ročic s tem ali čim podobnim. A
časi so se k sreči spremenili in z njimi ženska miselnost. Danica na primer
pravi, da ji to delo ni »izpod časti«, celo nasprotno: urejeno in lepo cvetje ji
je v veselje in ponos. JOG

Prednja in zadnja plat

nekega anonimusa

Z vladavino Györgya Tomke pomurski Madžari očitno nimajo prevelike sreče. Gorički Madžari, v njihovem imenu najpogosteje nastopa Tibor Vörös, že vseskozi tarnajo, da ostaja ves državni denar za madžarsko narodnost v Lendavi, oni pa dobivajo drobtinice. Narodnostna poslanka Marija Požonec toži, da so jo povsem odrezali od narodnostnega sveta, na ta način pa ji onemogočajo zastopati izvirne narodnostne interese.

Ko se je opazovalcem zazdelo, da so Tomkovi dodobra obvladali vsaj lendavski del madžarske narodnosti, pa je tudi tu pričelo pokati po šivih. Najprej se je zgodila znamenita plakarna afeta, ko so neznanci v avgustu prek plakatov, ki so vabili na proslavo obletnice priključitve Prekmurja Sloveniji, nalepili svoje. Ti so pozivali na dolgo pričakovano vstajenje Madžarov na dan sončnega mrka.

Kučan je plakate obsodil že v svojem slavnostnem govoru ob obletnici priključitve, madžarski narodnostni organi so malo cincali, Tomka in njegovi so spet za zaprtimi vrati na nočni seji tuhtali, kako se omejiti od dejanja in kako ga obsoditi. György je potem pojasnjeval, da pozna člane svojega sveta in njihov način razpravljanja in da zato ni želel, da bi novinarji slišali vse, o čemer razmišljajo.

Potem je padla v javnost pasja bombica v obliki pisma Zoltija Kepeja Lendvaia.

KOMPENTAR

Ta je v pismu obtožil večinski narod, da že vseh osemdeset let zatira v Sloveniji živeče Madžare, in še hujših zloedel nas je osumil. Pod lopato si je vzel tudi narodnostno poslanko, ki ji je očital za vse, kar se danes njenim sonarodnjakom slabega godi. Pač en nacionalistični izpad več, bi rekli, če Zolti ne bi bil izvoljeni član Tomkovega narodnostnega sveta.

Iz takih in drugačnih razlogov so začeli iz sveta izstopati posamezni člani: najbolj odmevna sta izstopa direktorja narodnostnih programov RTV Slovenija Alberta Halasza, za katerega se je govorilo, da je povsem Tomkin kader, in podpredsednika sveta, nekdanjega poslanca Janosa Bukovca.

Tako je dvomljivo izvoljeni György začel ostajati brez nekaterih udarnih sodelavcev, nikjer pa nisem zasledil, da bi kdorkoli govoril o možnosti, da bi se v pomurski madžarski narodnostni skupnosti odrekli uslugam Zoltija Kepeja.

Policisti so kljub namigovanjem, da sta predsednika dveh sosednjih in prijateljskih držav Madžarske Arpad Goncz in Slovenije Milan Kučan po Gonczevem počitnikovanju ob slovenskem morju sklenila kravjo kupčijo in ne bo nadaljevanja preiskave, torej objavili inicialke domnevnega storilca plakarne afere. Z. K. sta torej začetnici osumljenega, ki da ni dosegljiv organom pregona, da bi mu izročili kazensko ovadbo za razpihovanje nacionalne nestrpnosti in podobnega, čeprav skupaj s podpisanim mnogi trdimo, da smo ga v času tiskovne konference videli živega in zdravega sredi Lendave!

Gorički Madžari pa neuradno razmišljajo, da bi namesto na lendavsko usmerjenem narodnostnem radiu spet prišli do svojih oddaj na Murskem valu, kjer se je obveščanje pripadnikov narodnosti pred 41 leti pravzaprav začelo. In da bi sploh ustanovili lastno narodnostno skupnost. Kolobocije torej, ki so dobrodošle predvsem nacionalistom na obeh straneh.

MARJAN DORA

KARIERE • KARIERE • KARIERE • KARIERE • KA

V SYDNEYU MORDA DO MEDALJE

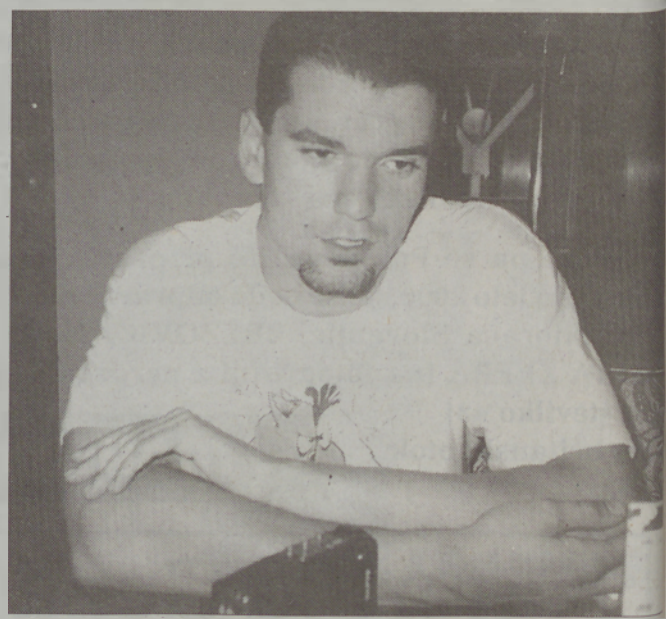
Med slovenskimi športniki, ki so si že zdavnaj zagotovili nastop na najbolj prestižni svetovni športni prireditvi - na olimpijskih igrah, ki se bodo začele čez slabo leto v avstralskem Sydneyu - je tudi 21-letni plavalni reprezentant PETER MANKOČ. Nedavno smo ga srečali v Gornji Radgoni, čeprav je Ljubljčan in član plavalnega kluba Ilirija. Uradno je zaposlen na Ministrstvu za notranje zadeve, večino časa pa prebije v bazenu. S tekmovalnim plavanjem se ukvarja od prvega razreda osnovne šole, v 15-letni karieri pa je dosegel veliko odličnih rezultatov. Zdaj živi v pričakovanju olimpijskih iger, prepričan pa je, da bo zmogel dovolj moči in tekmovalne trme, da bo sodeloval tudi na naslednjih, ki bodo čez pet let v domovini olimpizma, v Atenah. Je vsestranski plavalec, saj je nadpovprečno uspešen v malone vseh stilih, zato dosega najboljše rezultate v mešanem načinu plavanja.

»Težko bi naštel najpomembnejše uspehe,« pripoveduje Peter, »verjetno pa je omembe vredno 4. mesto na svetovnem prvenstvu v 25-metrskih bazenih v Hongkongu, 5. mesto na evropskem prvenstvu, osmi sem bil na svetovnem prvenstvu leta 1997 ... Tu so še dobre uvrstitve na raznih tekmovanjih doma in v tujini. Bolj kot uvrstitve me zanimajo rezultati, ki so temelj za velike uspehe.«

Kje si po tvoje najboljši?

»Na 50 metrov pristo, saj sem s časom 23,06 v svetovnem merilu zelo visoko. Če bi bila to moja osrednja disciplina in bi jo več treniral, bi mogoče plaval okrog 22,50. Moj

ODLIČEN SLOVENSKI PLAVALEC PETER MANKOČ ZALJUBLJEN V RADGONČANKO

Z delovnega mesta v okrilje družine

»Žalost nosim v srcu, vendar ponos v duši, ko se poslavljam (odhajam v pokoj), vendar sem zadovoljen, da sem zdrav in vesel ustvarjal v kmetijski stroki vsa ta leta,« je med drugim zapisal na vabilo na slavo ob upokojitvi, ki je bilo v petek, 17. septembra, opoldne na sejmišču Pomurskega sejma v Gornji Radgoni. Prišli so vsi povabljeni, več kot štiristo ljudi.

Tudi predsednik države Milan Kučan bi bil med njimi, pa se je zaradi nujne zadržanosti slavlja lahko udeležil le z lastnoročno napisanim pismom: »To ni slavlje, na katerem se izrekajo čestitke, pa tudi za velike govore o liku in delu slavljenca to ni prava priložnost. To pride, iskreno upajmo, šele čez mnogo let na nekem povsem drugem kraju, na katerem se prej ali slej vsi srečamo. Je pa ta slovesnost prava priložnost, da si rečemo besedo o tem, kako lepo je, da se dolga leta poznamo, da smo

Zdravica za mladega upokojenca. Nazdravil mu je sam kmetijski minister Ciril Smrkolj, s katerim je imel v začetku težave. Menda mu je celo žugal z zamenjavo, zdaj pa mu je z iskrenimi besedami zaželel uspešno tretje življenjsko obdobje. Očitno ga je prepričal s strokovnostjo, morda pa tudi s prvim stavkom, ki mu ga je dr. Slavič serviral pred tremi leti na sejmu: »Ni lepo od tebe, da je predsednik države lahko prišel v naše 'štale', kmetijski minister pa je šel mimo!«

DR. ALOJZ
SLAVIČ

Povabljeni gostje so prinašali darila. Zanimiva praktična, originalna, duhovita. Med njimi je tudi palica za morebitne potrebe v prihodnjem času, sodelavci so mu podarili sliko, skupina veterinarjev pa lestev z varnostnim pasom, da se mu v goricah, kjer bo postal preživel največ časa, ne bi zgodilo kaj nepredvidenega. Če bi hoteli samo omeniti vse podarjeno, bi viselo časopisa.

veseli, da smo mogli skupaj delati in kaj pamele nega in dobrega tudi druge narediti in pred vsem, da bomo dobri prijatelji tudi v prihodnje. Če kaj velja med ljudmi, velja pravo prijateljstvo!

Dr. Alojz Slavič se je od aktivnega dela poslovil med prijatelji. Na tri ure so podaljšali kulturni program pod vodstvom soproge Marije, ko so pred publiko hoteli glas povedati svoje občutke.

Mnogi so iskreni stavili na uho, sicer bi se »štala«, ki je zdaj trajala pozno v noč, lahko začela šele proti jutru.

Vse dobro v družinskem krogu in velikih dobrih vinskih letnikov!

KARIERE • KARIERE • KARIERE • KARIERE • KA

E • KARIERE • KARIERE

veliki cilj pa je, da bi v disciplini 200 metrov mešano plaval manj kot dve minuti, zdi se mi, da lahko tu dosežem največ.

Koliko časa porabiš za treninge?

»Tedensko od 10 do 11 treningov v vodi in 4 do 5 na suhem. Dnevi so si zelo podobni - jutraj sem v vodi približno dve uri in pol in preplavam okrog osem kilometrov. Potem je poldruga ura telovadbe, vaj za kondicijo. Skupaj dnevno treniram okrog osem ur.«

Želja za Sydney?

»Če mi bo 200 mešano uspelo plavati pod dvema minutama, verjamem, da bo zadostovalo za olimpijsko medaljo, saj so v zgodovini kaj takega napravili le trije plavalci. A z uvrstitvijo, medaljo, se ne želim posebej obremenjevati. Zaenkrat sva med plavalci zanesljiva potnika na igre le Metka Sparavec in jaz, upam pa, da se nama bo pridružil še kdo.«

Na katerih tekmah v Avstraliji boš nastopil?

»Več jih bo, zaenkrat pa še ni določeno čisto natančno. Do olimpijskih iger pa so še pomembne plavalne prireditve - evropsko prvenstvo v 25-metrskih bazenih v Lizboni, svetovno v Atenah in še evropsko v 50-metrskih v Helsinkih.«

Potrebno bo veliko priprav ...

»Ja, v naslednjem letu bom zdoma kar 270 dni. To je sicer za mlade izziv, pa vendar trdim: ljubo doma, kdor ga ima. Nič ni boljšega od domače postelje.«

Kakšno je tvoje stališče o drogah, poživilih?

»To je velika bedarija in vsak, ki se v to spusti, si je sam kriv. Sam se s tem ne ukvarjam, poleg vsega pa niti ne kadim, ne pijem alkohola ... Po moje posamezniki posegajo po poživilih samo zato, ker so prepričani, da jih uživa konkurenca in da je ta potem v prednosti.«

Zakaj tvoj obisk v Gornji Radgoni?

»Zasluge pripišite mojemu dekletu iz Radgone, VASKI LETONJA. Srečala sva se v Ljubljani, kjer je tudi ona zaposlena na MNZ.«

Dobra tri desetletja je bil med vodilnimi kmetijci v najbolj kmetijski slovenski pokrajini. Po položaju in strokovno. Od sedemdesetih let je direktoroval na Veterinarsko-živinorejskem zavodu v Murski Soboti in bil vodilni prašičerejec z doktorskim nazivom, ki je snoval strategijo razvoja prašičereje v severovzhodni Sloveniji in jo tudi uspešno prenesel v prakso.

Družina je imela od mene skoraj tri desetletja bolj malo, je slavljenec iskreno priznal kar pred publiko. »Upam, da bom to vsaj malo nadomestil.« Tako je obljubil in zaplesal z ženo Marijo.

Bika je zbrana družba ogulila do kosti. Več kot štiristo gostov je pospravilo še devet lepo zapečenih prašičev in popilo petsto litrov vina. Bila je dobra družba, kot se spodobi za slavje dobrega moža.

E • KARIERE • KARIERE

»Vuk« samo za vzorec

Pri Bulfovih v Kruplivniku smo »lūpali kukorco«

Prijetno jesensko opravilo je odpihnil čas, zdaj je v modi strojno obiranje in siliranje. Milan Zrinski pa si ga je zamislil v oddaji Kak je inda fajn bilo in naletel na razumevanje Janeza in Irene Grah iz Kruplivnika 11, ki sta bila pripravljena ročno potrgati koruzo in jo po starem »olūpati«.

Na ponedeljkov večer so se pri Bulfovih, tako po domače pravijo Grahovim, zbrali »lūpači« iz domače in okoliških vasi, prišle so graške pevke s harmonikarjem Jožetom Slavičkom, diatonično harmoniko je raztegnil domačin Štefan Pintarič. Vse je bilo kot nekoč in nihče ni imel težav z opravili, ne s hudomušnostmi, ki jih že desetletje in dlje ni počel.

Neža Donoša iz Kruplivnika je ves večer pridno delala, mimogrede pa je s svojim sočnim pripovedovanjem spravila v smeh voditelja oddaje Milana. Ko je bila še kuštravo dekle, ji je uspelo »prišvercati« iz Madžarske takrat zelo iskani tobak in tudi pred financarji ga je znala skriti. Mladostna vedrina je ostala tudi na jesen.

Koruzo je čez Atlantik menda pripeljal Kolumb, nato pa so jo Benečani na svojih trgovskih poteh raznesli po Evropi. K nam je, kot kaže, prišla prek Turčije. Zato ji ponekod pravijo »turščica«, v Prekmurju pa se je udomačila »kukorca«. Prekmurci, Prleki in Štajerci smo jo pred modernimi časi lūpali, ličkali ali kožuhati.

S kuruznimi laski je bila popravljena marsikatera frizura, nekaj nas je bilo natlačenih z ličjem, samo graškemu Rafiju, tako mu vsi pravijo, in se je h Gradu preselil s te domačije, pa je uspelo z malo zvijače najti »vuka«. Nekoč so pravili, da bi najditelja utegnili doleteti nesreča, ampak Rafija in kruplivniških »lūpačev« zagotovo ne bo, saj so snetljiv črn stroj komaj našli na eni od kruplivniških njiv. Brke si je zaslužila Giza Gomboc iz Ženavelj, črne maže pa je bil izdatno deležen tudi Milan.

Da bi delo lažje šlo od rok in da bi ob ličkanju obudili tudi ljudsko pesem, so poskrbele graške pevke. Dobro so se odrezale, mogoče tudi za to, ker so ta večer pele na dvorišču svoje šefinje.

Irma Benko, Nataša Juhnov

SREČA BO!

Komaj so »lūpači« sedli k opravilu, že je gospodar Janez (v ospredju) odredil, da je treba ponuditi pijačo, da ličje ne bi bilo presuho.

Odgovorno delo, vezanje koruznih storžev, je gospodar zapal graškemu podžupanu Marjanu Kovaču.

Gospodinja in pridne vaščanke so za lačne delavce napekle obilo pogač. Najlepše so se nam nasmihali zlato zapečeni vrtanki, ki jih je gospodinja postregla z jabolki. Nekoč je bilo to in pijača tudi vse, Irena, ki se je priženila k Bulfovim iz Vidonec, pa je z obilno obloženo mizo ob polnoči še enkrat potrdila svojo gostoljubnost. Pri tej hiši je vedno vsak dobrodošel in tu se obrne veliko ljudi. Tudi zato, ker je pri hiši vaška mlekarna, in ni čudno, da je gospodinja Irena najbolje obveščena vaščanka.

O vsem se je slišalo na Radiu Murski val v pone-deljkovi oddaji Kak je inda fajn bilo. Avtorju Milanu Zrinskemu je pri vodenju pomagal nasmajani Boštjan Rous, za mešalno mizo pa sta pozno v noč bedela Feri Horvat in Ivan Györek.

Marljivosti jin fali, delovnih navad pa ešče bole

Sobočanka Tina Caf je, kot se v Sloveniji spodobi, pridno obiskovala murskosoboško gimnazijo. A samo prve tri letnike. Slovenske šole se je naveličala in si rekla: »Gremo v Ameriko!« In je šla. Vdihovala je zrak mesta Twin Falls v zvezni državi Idaho, v hiši Linde in Dwaina Falls. Tam je maturirala, spoznala Billove volivce in deželo, potem pa skočila nazaj v Slovenijo, kjer bo naslednji teden začela študirati pravo.

Na začetku, kje je lažje?

Ameriška šola je dosti lažja, ker si lahko sam izbiraš predmete, ki jih boš imel. Imajo pa tudi zahtevnostne stopnje, tako da se tu in tam kdo dvigne tudi na nivo, kot je naš.

Kakšni so Američani. Glede na šolski sistem so verjetno bolj »glupi«?

(Smeh.) »Glupi« ... če pogledamo splošno razgledanost, bi se temu lahko tako reklo.

No, če smo že pri »glupih«. Tam imajo navijačice, ki navijajo pri vseh športih. So tudi te na nizki intelektualni ravni, kot jih ponavadi predstavljajo v filmih?

Navijačice imajo poseben predmet, tako da trenirajo v času pouka, da vse teče sinhronizirano, in zato dobijo tudi ocene. Ponavadi so plavalke in imajo tudi takšen karakter. Imajo kar nekaj čudnih predmetov, na primer oblikovanje gline, dviganje uteži, iz česar dobiš potem tudi oceno. Skupno moraš imeti šest predmetov, to je polovico manj kot pri nas.

Če primerjaš to s tem, kaj želijo vedeti od nas v Sloveniji?

Hm ... dosti! V Ameriki je vse veliko bolj sproščeno. Zelo me je presenetila grozna prijaznost. Profesorji so bolj komunikativni pa tako sproščeni, da sem bila prav šokirana, saj nisem bila vajena, da te pro-

fesorica povabi na kosilo, da ti da darilo za rojstni dan ali božič. V učilnice si prinesejo veliko osebnih stvari, tako da je videti vse zelo domače. Presenetilo me je tudi, da imajo v učilnicah preproge, sicer pa je vse zelo čisto. V matematični učilnici je profesorica pisala po posebni tabli, mi pa smo prepisovali z dveh velikih zaslonov. Pa v vsaki učilnici imajo zastavo.

To zato, da ne pozabijo, od kod so?

(Smeh.) Ja, verjetno, ja. Tudi preden se začne kakršnakoli prireditev, vedno najprej prisežejo pred zastavo in himno.

Računalniki?

Ja, zanimivo je, da ima skoraj vsaka družina računalnik, in da, če dobiš v šoli za nalogo kakšen esej, ga ne smeš prinesiti v šolo napisanega z roko, ampak z računalnikom.

Na eni od slik, ki si nam jo prinesla, si tudi v maturantski 'uniformi'.

Ko maturiraš, ti vsi grozno čestitajo, saj je pri njih matura velika čast. Bilo je tipično s kapami pa tistimi oblekami. Pa na koncu vržeš kapo v zrak.

Si jo kasneje spet našla?

Ja, težko, ker so letele vse povprek.

Problem nastane samo, če ima kdo uši.

Ja ali pa drugačno velikost glave. Mogoče jo potem vzameš od nekoga drugega.

Odmori.

Imajo petminutne odmore, po tretji uri 20-minutnega, za kosilo pa 35-minutnega.

Si jedla v šoli?

Mogoče je, a jih velika večina odide v McDonald's, Burger King, Dairy Queen, ki so sicer v bližini šole, a se na kosilo vseeno ne gre peš. Američani pri petnajstih naredijo izpit in od takrat se peš sploh več ne hodi.

Kolikokrat si morala razlagati, kje je Evropa?

(Smeh.) Neprestano. Evropa je še nekako šla, pri Sloveniji pa se je vedno ustavilo. Glede dogajanja po svetu pa kje je kaj, so oni zelo v temi. Če jim omenjaš kaj, kar je zunaj meja ZDA, ti bodo kar verjeli. Najprej te vprašajo Transilvanija, nekdanja Rusija, Češkoslovaška, in ko jim potem poveš nekdanja Jugoslavija, nastane groza.

Sploh po vojni na Kosovu so me vsi spraševali, ali sem prepričana, da želim iti domov, na vojno območje.

Pri katerem predmetu ti je bilo najbolj zanimivo?

Pri nemščini je prav zanimivo, kajti profesor recimo ni vedel ravno veliko nemško, tako da sem mu morala tu in tam kar jaz pomagati.

Domače naloge.

Uf, če dobijo v zadnjem razredu slučajno domačo nalogo, je kar zanimivo. Večina jih namreč že ima neke popoldanske službe. Vsi namreč pravijo, da nimajo časa, da bi delali nalogo. Sploh niso navajeni, da bi se bilo treba kdaj res učiti, tako da so bili zelo začudeni, ko sem jim povedala, kako je pri nas.

Špricanje, neupravičene ure.

Ojoj! Glede tega pa imajo zelo strog sistem. Zamuditi ne smeš, ko zvoni, je profesor v razredu. Če zamudiš 10 sekund, ti to štejejo kot zamudo, in če imaš 6 takih zamud, je to ena neupravičena, če imaš 9 takih neupravičenih, moraš ponavljati semester. Ne moreš si privoščiti, da bi bil bolan, ker ti tudi to štejejo kot neupravičen izostanek.

Kaj pa če te »cug« povezi?

Ja, ne vem. Mogoče te v naslednjem semestru ne bo.

Bi se spet vrnila?

Ja, seveda. Upam, da se bom spet čez kakšno leto.

Tina s svojimi pravimi in začasnimi starši po maturi.

Učilnice v Ameriki so veliko prijetnejše - v njih je veliko osebnega.

Kako zelena je bila moja dolina

Ko sem pred letom izdal roman Goreči sneg o Goriški mariški, vlak, ki se danes vzbuja pri mnogih Goričancih nostalgijo, so me povprašali, ali bom napisal roman o tem novem vlak, katerega trasa se zdaj gradi. Naj izdam, da je imel pravzaprav Feri Lainšček v načrtu roman o gradnji te nove goričanke alias vogrinke, še preden so zabrnili stroji, da je že nastavil ljubezensko zgodbo, ki naj bi se odvrtila med gradbencem in domačinko, a se je raje lotil zgodbe o polentarski družini pri mehaniku Gajašu.

Ko sem ga pobaral, zakaj je opustil načrt, mi je le odvrnil: »Ne upam si več tja gor, preveč boleče je ...«

To je več kot res, čeprav sveto obljubljam, da bodo doline spet tako zelene kot nekoč in da bodo hkrati urejene po evropskih urbanističnih standardih. Da bo imela vsaka vas vsaj metrcček pločnika in nočno razsvetljavo, da bodo vrtnice za vodo, ki rabijo zdajšnjim betonarnam, ki rastejo kar sredi vasi, izviri za vaški vodovod, da bodo dvorišča in parkirišča asfaltirana ...

Krasno, rečem, in hkrati zamižim. Kajti moja stanjevska dolina, kjer se bo železnica ostro obrnila proti jugu, je ena sama rana. Eni sami navozi, en sam hrup in velikanski vrtinci prahu. Čez dve ali tri leta bo prav tako podrtavala od hrumečih vlakov, ki bodo drveli mimo nas s pisanimi vonji sveta. Tudi to je lepo. In dobrodošlo, vendar boli nekje drugje: vlak po nepotrebnem seka kraje, konkretno mojo vas, ljudem pa je že pošel drobiž, ki so se ga nadejali od prodaje zemlje.

Tudi tu je bolečina naše stvarnosti: kako zlahka so kmetje prodajali zemljo. Ne potrebujemo je več, kmetovanje se več tako ne spleča, davek pa moramo plačevati, sem pogosto slišal.

Potihem se strinjam z njimi, čeprav vem, da njihovi očetje tako zlahka ne bi šli na limanice. Ali stari očetje. Takrat je bila zemlja bogastvo, zdaj je nekam napotna.

Čeprav skušajo kmetijski velesejmi prikazati drugačno sliko. Ti (radgonski) velesejmi, pokropljeni s potrošniškim liberalizmom, nas zapeljujejo z evropsko idilo, hkrati pa opozarjajo, da bo v Pomurju morda preživelo le nekaj kmetij. O, santa simplicitas!

In tudi zaradi njih so naše doline vedno manj zelene.

Čez nekaj let - bojim se - bomo Goričanci le postarano strmeli za dolgiimi tovornimi kompozicijami ali preštevili razsvetljena okna na mednarodnih ekspresih. V toplih kupejih bodo sedeli potniki, ki se bodo čudili nekam zaspanim hišam, ki tako kmalu odbežijo. Hišam, do katerih bo treba po »daljšnjicah«, kajti čez bližnjice bo neusmiljeno hrumele železni zma, do katerega sem danes še preveč nezaupljiv.

In kako zelo vesel bi bil, če bi se motil.

Milan Vincetič

Evropska tujina

V novo tisočletje

Sonce je izzivalno ščemelo, kot da nismo v mesecu septembru, kot da šole niso polne učencev, učbeniki pa v tiskarnah. Mimo Frka, kjer smo sedeli, so hodile mlade ženske z osončenimi razgaljenimi rameni, z morskimi solji v ušesih in zreli, izzivalnimi pogledi, da se je Drago nekajkrat dvignil in hotel stopiti za tistimi, ki so premikale boke tako, da nama je zatrdil, kako se mu od vsega tega vrtili v glavi, da ima bibavico.

- Tudi jaz sem dobil bibavico, besne vrste, je jezno dodal Jure, izvlekel iz torbe časopise in jih vrgel na mizo. Z Dragom sva zgrabila vsak svojo pivsko čašo, da se nama pijača ne bi razlila.

- Na počitnicah ni treba prebirati časopisov, sem mu svetoval, vendar verjetno z nekajmesečno zamudo, prepozno.

- Naš pravosodni minister Zvonimir Šeparović, ki je odnesel v Haag belo knjigo s črnimi zločini, je izjavil ... Jure je odprl **Jutranji list** in bral.

- ... da je bil pogovor v Haagu uspešen. Tajnica sodišča me je pospremila prav do vrat.

Vsi trije smo se zasmejali.

- Logično. V vsaki družini, mislim boljši, te služkinja ali butler pospremi

eksplozije, premagali Dinamo z ena nič. In veste, kaj se bo lahko zgodilo? Da bo na koncu prav Maribor eliminiral tudi vaš Dinamo oziroma hadezejevske Croatia.

- Če se bo to res zgodilo, bo zate najbolje, da se preseliš v Slovenijo.

Drago je srknil pivo in si obrisal usta. Jure je molčal. Po zmagi Mariborčanov mi je celo čestital po telefonu, da ga nihče ni ne videl ne slišal. Zdaj je molčal in mi držal pesti.

- Čas je, da spoznata, da morata v življenju navijati za boljše. Maribor pa je med drugim del tiste Evrope, ki predstavlja srčnost, kvaliteto in uspeh.

- Zmagali bomo, je stisnil Drago skozi zobe.

- Lepo, da misliš na domače moštvo.

- Ko pa nobeno srbsko ni prišlo v ligo evropskih prvakov ...

- Kaj moštvo, niti en sam Srb ne more v Evropo ... Razen pevca Zlatka Čolića.

- Morda je to dokaz, da Slovenija še vedno ni v Evropi.

- Začeli smo se pogovarjati o nogometu, ne o politiki.

- Danes je vse politika.

- Vprašanje, kako gledamo na življenje.

- Kako gledamo? Boš ti razložil?

Z Juretom sva se zazrla v sobesednika, ki je rekel, kar je rekel, potem pa tega ni hotel komentirati.

- Vsak dober, konstruktiven pogovor je vendar sestavljen iz teze, antiteze in sinteze.

- Mi se ne pogovarjamo. Mi čvekamo. Ker smo se pač srečali po počitnicah in preskočili osnovna življenjska vprašanja, kako je bilo na morju, koliko je kdo shujšal ali se zredil, kakšno je zdravje, kako so otroci, ali mislimo na ozimnico, na zagrebški velesejem ... Vidva sta vse to preskočila in naravnost v politiko kot nogometaša brez žoge v nasprotnem, prepovedanem prostoru. Dovolj vaju imam.

In je Drago vstal in odšel. Tudi Jure se je dvignil, pobral časopise in stopil za njim. Bila sta pač državljana te države, kjer sem bil jaz samo na sezonskem delu.

Prišel je natakak. Plačal sem. Rekel je enainštirideset kun, na listkih je bil račun za osemtrideset kun.

- Pozabil sem blokirati kislo vodo, ki je tri kune.

- In tako si boš dal tri kune v žep.

Pobral je drobiž, se obrnil, ne da bi zardel, in stopil k drugi mizi. Računal sem: pri vsaki mizi po tri kune in do večera sto kun plus napitnina. Pač ni

Josip Broz - Tito,

iz hiše, in to iz dveh razlogov: da se v hiši ne bi izgubil in nedajbog, da ne bi utrgal kakšnega cveta, si ga zataknil v gumbnico in potem trdil, kako si »z vsemi rožice sadil« ...

- No, no, sem ju pokaral, gospod minister najbrž dolgo ni bil v tujini in je pozabil, kakšne so manire v velikem svetu.

- Ne govori mi o manirah. Tako majhni ste, da še avtomobilskih dirk ne zmorate, ker bi bili nekaj sekund po startu vsi avtomobili že čez mejo, v drugih državah ali v Piranskem zalivu. Pripeljali ste ta uparjalnik, pa nas, Hrvatov, niste niti obvestili o tem, kot da je Krško samo vaše. Potem neki gospod Turk postane čez noč lastnik vaše ga in našega McDonald'sa. In pri tem se opravičuje, češ da mu je ded iz Šibenika ...

- Kar pomiri se, največja nevarnost prihaja za vas iz Maribora. Pozeleneli boste od vijoličastih. Vaši politiki, predvsem gospod Canjuga, vam ne morejo obljubiti kruha in iger, samo nogomet, a z Manchestrom ste iztržili samo ubogo točko. Ker ne znate zabiti gola ...

- Tudi oni ga niso ...

- Zato pa so Slovenci sredi Kijeva, kjer je še zdaj zrak gost od černobilske

Mladen Naletilić - Tuta,

Pokimal sem.

- Sta samo dve možnosti, da gledamo nanj optimistično ali pesimistično. Da živimo z zagotovljeno plačo, pokojnino ali rento ali pa zjutraj nismo več prepričani, ali smo zaposleni, bomo dobili plačo ali pa se bomo znašli na ulici kot od doma spodeni pes ...

- Tragično.

- Vse je v znamenju črke T.

- Saj pravim, tragičnost.

- Pa tudi terorja je preveč: krvavega in duhovnega.

- Nisem mislil tega. A vesta, kdo so trije največji Hrvati?

Z Dragom sva skomignila.

- Mogoče Tesla. Tudi on je v znamenju črke T, sem skušal znanstveno zresniti pogovor.

- Trije največji Hrvati so Tito, Tuta in Tata.

- Tuta? Zakaj pa on?

- Zato, ker je to hrvaški general, ki so ga poklicali v Haag, da bi povedal, kaj se je dogajalo med vojno na Hrvaškem in predvsem v Bosni in Hercegovini, kjer je bilo največ pobitih Hrvatov, Srbov in Bosancev ...

- Torej vse v znamenju črke T.

- To je tudmanizem ...

- Bi to lahko razložil bolj natančno?

- Ne bom.

Franjo Tudman - Tata

bil odvisen od plače kot Jure in Drago ... Zazvonil mi je mobilni. Ženski glas, čeprav se mi je zdel znan, se ni predstavil.

- Komaj sem vas našla.

- Tu sem, pri Frku ...

- Kaj pa mi vemo, kje ste, samo da ste dosegljivi. Bi hoteli dati kratko izjavo za naš časopis? Saj veste, na zadnji strani imamo anketo Kaj znani ljudje pričakujejo v tretjem tisočletju?

- Kdo vam je dal mojo številko?!

- Vašo fotografijo imamo, potrebujemo samo izjavo. Recite!

Pomolčal sem. Kdo ve, ali je bila tudi ona posončena, izzivalnega pogleda, s premikajočimi se boki, da bi dobil bibavico ... Mislim sem in gledal načo-budnega natakakja, kako je tudi pri sosednji mizi zaračunal radensko, ni pa prinesel računa. Jure in Drago sta odhajala po ulici. Ostal sem sam kot potepuški pes. Kaj pričakujem v tretjem tisočletju?

- Zapišite, da bi morali tistim, ki so zasvinjali to stoletje ali konec tisočletja, prepovedati vstop v novo tisočletje. To zapišite!

In sem ugasnil mobilni in odšel pod izzivalnim ščemečim soncem proti zrelemu tisočletju, upajoč, da bom v naslednjih sto dneh prišel do cilja.

Branko Šimen

9. 9. '999

Pa smo preživel sončni mrk. In nič oziroma nič posebnega se ni zgodilo. Pa smo preživel dan s petimi deveticami. Pa spet nič. Vsa prerokovanja v zvezi s tem datumom, recimo takšno, da bodo računalniki ponoreli, pa do tistega, da bo konec sveta, bodo ostala v rezervi za prihodnje numerološko zanimive datume. Najbližji takšen je zdaj 1. 1. 2000. Toda do takrat je še daleč ali pa tudi ne (včasih je dolgih deset minut). Tokrat ostanimo pri devetkah.

Pet devetk, ki imajo za marsikoga svoj pomen. Nekateri se jih bojijo, drugim spet prinašajo srečo. Devet je ljudsko število in ima veliko simbolnih pomenov. Različnim posameznikom pa lahko pomeni nekaj čisto svojega. Tako so o svojih izkušnjah s številko devet in o datumu, ki vsebuje štiri devetke, spregovorili:

MATJAŽ HORVAT – Beltinci:

Nekaj vsekakor dam na te stvari, ogromno stvari se mi je zgodilo v življenju, ki so povezane z datumi in določenimi številkami. Verjetno, da se mi je zgodilo tudi kaj v zvezi s številom devet in tako po občutku povedano več prijetnega kot neprijetnega. Vendar število 18, ki je večkratnik števila devet, v naši družini prinaša nesrečo. Na splošno verjamem v ljudska števila, ker prinašajo srečo. Imam tudi sina, ki se je rodil devetega, in ravno danes ob devetih smo se spomnili, da je na današnji dan star tri mesece. Čeprav pričakujem marsikaj, ne pričakujem ravno konec sveta, mogoče da se bo kaj zgodilo, kakšen potres, to pride nenadoma. V zraku, mislim, da ni ničesar, ker bi se verjetno videlo po živalih.

ZINKA BERDEN – Filovci

Devet je za mene simbolična številka, ker imam devetega rojstni dan. Devet, to je moja številka, vse, kar se mi je zgodilo, kaki pomembni dogodki, vse je bilo povezano s številom devet, vedno je bila nekje zraven. Potem tri devetke, ko je bilo leto 1999, takrat se mi je življenje spremenilo za milijon odstotkov. Točno tako, kot da bi me obrnili na glavo. Vedno se obračajo same devetke, ne vem, ali je to vraževernost ali naključje, ampak mislim, da nekaj gotovo je. Tudi vnukinja je rojena devetega, pravzaprav jutri, ampak september je deveti in ves dan premišlujem, da ji moram kupiti darilo. Pričakovala nisem ničesar, dan pa sem začela z lepimi občutki.

KATJA KUSTEC

– Gornja Bistrica

Včasih je bila devet moja srečna številka, zdaj pa ne več. Vraževerna nisem, samo v horoskop verjamem, prav tako verjamem, da ima devet neki simbolični pomen. Ne verjamem, da bi se danes zaradi štirih devetk lahko kaj zgodilo. Prej verjamem, da bodo prinesle srečo, saj je še veliko dneva pred mano. Dosti naravnih katastrof se je letos že zgodilo, morda ima to, da je letošnje leto v bistvu leto devetk, tudi kakšen vpliv, vendar ne prevelik, ker potem bi se moralo danes kaj zgoditi tudi pri nas.

IGOR PETROVIČ

– Murska Sobota

Devet mi ne pomeni nič posebnega, številka kot številka. Mislim, da nima nobenega simboličnega pomena. Vedel sem, da bo danes datum štirih devetk, to pa zato, ker sem slišal, da ponekod pričakujejo probleme glede tega datuma s starimi računalniki. Problem naj bi bil v tem, da ti težko prepoznavajo toliko devetk in bi se zato programi lahko zbrisali. Veliko stvari se je že pričakovalo v letošnjem letu, ki naj bi bile povezane že z devetkami v letu 1999. Zaenkrat pa se ni pokazalo še nič tako nenavadnega. Jaz ne pričakujem nič, mogoče bi pričakoval, da se kaj zgodi, če bi bil mrk ravno na današnji dan, samo ta datum pa mi ne pomeni ničesar.

NANA RITUPER RODEŽ – M. Sobota

Pa smo preživel sončni mrk. In nič oziroma nič posebnega se ni zgodilo. Pa smo preživel dan s petimi deveticami. Pa spet nič. Vsa prerokovanja v zvezi s tem datumom, recimo takšno, da bodo računalniki ponoreli, pa do tistega, da bo konec sveta, bodo ostala v rezervi za prihodnje numerološko zanimive datume. Najbližji takšen je zdaj 1. 1. 2000. Toda do takrat je še daleč ali pa tudi ne (včasih je dolgih deset minut). Tokrat ostanimo pri devetkah. Murska Sobota: Že od nekdaj je 9. september zame nekaj posebnega, to pa zato, ker imam prav na ta dan rojstni dan. Najbolj me ob tem datumu razveseljuje, da se srečam s svojimi prijatelji in tistimi, ki mi veliko pomenijo. Nekaj posebnega je pravzaprav zato, ker se dobim tudi s tistimi prijatelji, s katerimi čez leto bolj redko najdemo čas, da bi se dobili, in je lahko prav rojstni dan izgovor za klepet. Prav zaradi teh srečanj, pa ne glede na leta, ki prehitro minevajo, se vsako leto veselim 9. septembra. Letos je bil prav poseben. Drugače pa zame kakšna številka ni bolj srečna kot druga, rečem edino lahko, da so ne glede na datum in številke zame kakšni dnevi bolj in kakšni malo manj veseli.

PO ŠESTIH LETIH KRIZE VIDIM REŠITELJA ...

»Napovedovali so sodni dan, pa se ni zgodilo nič takega. Sodnega dneva ne bo. Bo pa trpljenje na Zemlji, veliko hudobije in klanja, pekel.

V Sloveniji bo zelo kritično. Umrla bo ena od vodilnih političnih osebnosti. Moška oseba, imena pa ne morem povedati. Nekaj takega se bo zgodilo, da se bo končalo s smrtjo te osebe. Karte so mi pokazale veliko nezadovoljstva, ki bo trajalo 5 do 6 let, potem pa se državi odpira lepša prihodnost. Najbolj črno vidim dogajanje v parlamentu in mogoče mi navadni smrtniki trpimo ravno zavoljo njihovih preprirov. Dela bo še za manj ljudi, po kriminalu bo Slovenija v svetovnem vrhu. Veliko bo naravnih nesreč - potresi in poplave velikih razsežnosti bodo terjali številne žrtve. Kar stisnilo me je pri srcu, ko so se mi začele kazati te stvari, ampak to bo šola, da bi potem znali drugače ravnati.

Čez pet oziroma šest let se bo pojavila sposobna mlajša moška oseba, ki bo odločilno vplivala na spremembo razmer. Ta oseba je že navzoča, vendar zdaj ni pomembna. Moški je inteligenten, simpatičen, visok, suh, rjavolas in sami se mi zdi čudno, da se mi je pokazala njegova podoba. Z njim vidim razvoj, predvsem ekspanzijo trgovanja z drugimi državami in veliko novih možnosti za delo. Obeta se razcvet.

Našega območja nisem videla pri glavi in v sredini, na repu bomo. Slovenija tega območja še dolgo ne bo obravnavala enakopravno, smo daleč od pravih informacij, bogu za hrbtom. Zgodila se bo naravna nesreča večjega obsega, to vidim v daljni prihodnosti. Nekaj se mi kaže v zvezi z Radenci in Lendavo, z nafto in slatino, vendar samo obrisi ... Kriminala bo še več kot povprečno v Sloveniji. Odnosi med Slovenci in Romi bodo slabi, veliko bo medsebojnega nerazumevanja.

Kot pozitivna oseba se mi kaže sedanji soboški župan Anton Slavic, ki bo veliko prispeval k temu, da se bo tudi Pomurje v prihodnosti pridružilo slovenskemu razcvetu. Potreboval pa bo podporo več ljudi, vidim, da je dovolj pametnih in inteligentnih, ki bi na čelu z njim lahko potegnili ta voz. Opozorilo je, da bo potrebno več slege in sodelovanja, kritike ne bodo prinesle nič. Karte so pokazale, da bomo zmogli.

eee' .e .e

eee'.e.e

Vedeževalka Slavica s Pušče je 9. 9. 1999 pogledala v karte za Slovenijo in Pomurje

Slavica Pestner s Pušče je v prihodnost Slovenije in Pomurja pogledala skozi CIGANSKE KARTE. Te so njen edini »šlogarski« pripomoček, s katerim samo preverja in potrjuje svoje notranje občutke. Prisega na te svoje prve karte, 36 jih je, kupljene pred 15 leti nekje v Avstriji, tudi zato, ker so požegnane. Župnik ji je rekel, da se v škofiji tudi nekdo ukvarja s tem in da pomoč človeku nikoli ne more biti greh. V njih vidi preteklost, sedanjost in prihodnost. Zamenjala jih bo kvečjemu, ko bodo čisto razpadle. Ampak zelo skrbno jih čuva.

Bo od letošnje jeseni, ko se boste preselili v novo hišo, kaj drugače, smo jo vprašali:

»Ostajam za isto mizo, samo preselila jo bom čez cesto. Bo pa tam boljše za stranke, saj sem za svoje delo predvidela posebno sobo. Zdaj to počnem v kuhinji, kar ni prijetno predvsem za moje domače, ki se morajo umakniti, da sva lahko, in to je moje pravilo, s stranko sami.«

PREDVSEM PREROKOVALKA ČLOVEŠKIH USOD

Duše ljudi vpijejo po sreči, hrepenijo, a največkrat ostajajo nesrečne, nepotešene in jokajo od bolečine. In takrat se človek začne spraševati, kaj je usoda in v čem je smisel. Človeku naj bi bila njegova usoda položena že v zibelko in le malo lahko gre v življenju mimo nje. Kaj vse nam je določila? V to naj bi imeli vpogled samo ljudje posebnih sposobnosti in darov, astrologi, jasnovidci, vedeževalci, prerokovalci..., zato se v teh kriznih in stresnih časih k njim zateka vedno več ljudi. Tudi k Slavici na Pušči, ki ni le prerokovalka, ampak tudi ženska, ki s prerokovanjem ljudem pomaga z nasveti, smernicami, izhodi iz navidez neresljivih situacij.

»Usodo oseb, ki prihajajo, poznam. Šokirani so, ko jim pripovedujem podrobnosti iz njihove preteklosti, kot da bi imela pred sabo napisano zgodbo o tem, kar je bilo, je in bo. Na ljudi delujem pomirjevalno, z nasveti, idejami, vedno iščem pot iz stiske in rešitev. Prej ne odneham. Rekla bi, da imam v sebi neko sposobnost gledanja v človeško dušo, vendar to počnem le z dovoljenjem posameznika.«

Pri dvanajstih so romske deklice že pile kavo in skrivaj pokadile kako cigareto, obuja spomine Slavica. Na obisk je prišla nečakinja, pili sta kavo in podzavestno je obrnila njeno skodelico. Ko je pogledala vanjo, je iz nje bruhnila zgodba. Kar ji je povedala, se je čez leto začelo dogajati.

»Spodbujala me je in dajala potrditve mojim napovedim. Do »šlogarskih« kart sem prišla, ko sem bila še v osnovni šoli. Vedno bolj sem čutila, da je to moje poslanstvo, moja usoda, da imam to v sebi. Moja otroška sanjarjenja o moji prihodnosti so postajala moja resnična prihodnost. »Li po kon si tou dobila«, mi večkrat pravi mama, saj se nihče v družini nikoli ni ukvarjal s tem. So pa bile neke sanje, ki jih dolgo nisem nikomur povedala in jih menda tudi ne bi smela

povedati, pa nisem mogla zdržati. Bila sem v cerkvi in Jezus me je nagovoril z besedami, večno jim bom pomnila: »Vstani in počni to, ker boš pomagala veliko ljudem.«

Res jim je pomagala. Uspelo ji je najti dve pogrešani osebi, ena od teh je bila Lidija Pajk z Dolenjske. S prijateljico je odšla neznano kam, starši in policija so obupali, pa so starši kljub vsemu zmogli še toliko moči, da so se oglasili pri Slavici. Poglobila se je, vrgla karte in jih potolažila, da sta dekleti živi, da sta nekje v tujini (Hrvaška ali Madžarska) in da se bosta živi in zdravi vrnila. In res je bilo tako.

»Moč ni v kartah, ampak v meni! Tisto, kar govori iz mene, je pravo, s kartami samo preverjam in potrjujem občutke. Nisem jasnovidka, to moram poudariti, nekaj pa imam v sebi, ne vem, kaj je to, da lahko napovem, kaj se bo zgodilo... čez tri mesece, dve leti, pet let, tudi čez deset let. Neki gospe sem napovedala umetno oploditev. Šokirana je bila in moja napoved je samo potrdila s stavkom: »Ja, čez dva tedna sem dogovorjena z zdravnikom in to vemo samo trije - zdravnik, moj mož in jaz. Tudi življenje sem že rešila. Po telefonu me je poklical mož, ki je videl edini izhod v samomoru. Povabila sem ga k sebi.«

Prišel je z vrvjo v roki. Pogledala sem mu v dušo in napovedala prihodnost, v kateri je bil kanček svetlega. Prijel se je tega in še danes me večkrat pokliče s hvaležnostjo v vsaki besedi... Vendar od ljudi pričakujem odkritosrčnost, resnico, odprtost, sicer je brez smisla, da prihajajo. Na laži pa jih hitro ujamem.«

Prihajajo moški in ženske od vsepovsod, različne izobrazbe in različnih starosti. Mlajšim od 15 let ne prerokuje. Med rednimi obiskovalci je 99-letna gospa iz Maribora. Njej vliva upanje za življenje. Tudi znani in ugledni ljudje prihajajo, vendar o imenih nikoli ne govori.

»To so osebne stvari, ki se tičejo samo mene in mojega klienta.«

Dominika Tibaut, Irma Benko
Foto: Jure Zauneker

Numerologija
omogoča, da na
osnovi datuma poroke
ugotovite prihodnost
vašega zakona
in odnose v njem

DATUM POROKE VPLIVA NA PRIHODNOST VAŠEGA ZAKONA

Najpogosteje se poročamo iz ljubezni. Vendar, ljubezen je pojem, ki se da dokaj na široko raztegniti. Poglejmo, kaj pravi numerologija o zakonu, o odnosih v zakonu in zakonski sreči. In tudi, kakšen vpliv imajo številke na vse to. Kajti, zdaj bomo videli, da je tudi izbor datuma poroke izredno pomemben za odnose v zakonu in s tem tudi v družini. Tudi, če ste že poročeni, ima to računanje smisel. Odkrili boste nov vidik opazovanja in razmišljanja o vašem zakonu.

Poglejmo, kako pridete do številke vašega zakona: seštejte mesec, dan in leto vaše poroke in seštevek zredcirajte na enoštevlično število. Na primer: poroka je bila 27. aprila 1980 (27 + 4 + 1980 = 2011 = 2+0+1+1= 4)

Dan poroke 1

S tem datumom razpolaga Sonce, ki določa značaj tistega, kar je v zakonu pomembno. Obdobje pred zakonom je bilo zabavno in nepozabno in tudi prvo srečanje je bilo romantično. Izbira tega datuma poroke kaže na to, da sta bila zelo zaljubljen in nežen par. Drug na drugega sta čustveno zelo navezana. V vas obstaja močna želja, da ostane zakon uspešen, zato ste verjetno temeljito preverili vašega partnerja, preden ste se dokončno odločili, da se boste z njim poročili.

Dan poroke 2

Mogoč je velik vpliv matere na poroko. Tudi na to bo vplivala, če bo poroka bolj v ožjem krogu ali bo svatov izredno veliko. Čustvena zrelost zakoncev bo v tem zakonu pomemben faktor in od njega bo odvisna njegova uspešnost. Nikakor ne bodite presenečeni, če bo na vaši poroki marsikdo potočil solzo, saj bo večina svatov zelo raznežena. Želja ob poroki teh zakoncev, ki jima vlada Mesec, je želja po družini in toplem domu pa tudi, da se najde sorodna duša, ki ima rada otroke in je pripravljena ponuditi toplino tudi otroku, ki ni njegov. Če so otroci edini razlog za poroko, bi bilo morda bolje, da o tej odločitvi še enkrat premislite.

Dan poroke 3

Če se ne šalite, ko pravite, da hočete stopiti v zakonski jarem le iz osebnih interesov, potem je poročni dan 3 natančno to. Da si popravite materialno stanje. Na zakon bo imelo misljenje okolice izreden vpliv. Morda boste želeli, da mora biti vaša poroka »največja in najlepša«. Toda če od tega zakona veliko pričakujete, vam številka tri zagotavlja le razočaranje. Od tega zakona, ki mu vlada Jupiter, lahko pričakujemo veliko otrok in tudi družinska srečanja bodo pomemben del vašega življenja.

Dan poroke 4

Če ste razmišljali o vseh obvezah in odgovornostih, ki jih prinaša in zahteva zakon, in če ste pazljivo pretehtali vse »za« in »proti« tej pomembni odločitvi, potem ste ravnali prav, da ste izbrali za svojo poroko številko 4. Značilnost tega zakona je zvestoba do groba. Par, poročen na tak datum, je sposoben biti in ustvarjati skupaj in narediti tudi tisto, kar kot posameznik ne bi mogel. Vse, kar bosta počela, bo premišljeno. Verjetno vas je usoda združila z vašim partnerjem. Potreba po varnosti pa je glavna motivacija tega zakona. Temu zakonu vlada Saturn, ki vpliva na to, da je potrebno ohraniti korenine, družinsko ime in uspešno nadaljevanje družine in potomcev.

Dan poroke 5

Če ste izbrali ta dan, pomeni, da ste dali poseben poudarek kvaliteti medsebojnih

odnosov oziroma komuniciranja z izbranim partnerjem, prihodnjim zakoncem. Ta zveza se bo morala boriti predvsem proti dolgotrajnosti, zato bo v zakonu kar precej skupnih potovanj, mogoče pa so tudi selitve. Če stopajo v zakon mladi, ki so si že prej radi pomagali (pri študiju npr.), bodo te navade obdržali. Zakon bo aktiven in poln zanimanja za svet. Zakonu vlada Merkur.

Dan poroke 6

Če ste si izbrali ta dan za svojo poroko, potem boste imeli zakonski blagoslov Venera. Venera pa na splošno predstavlja ljubezen, nežnost, mir, pamet, srečo in še marsikaj pozitivnega, vendar to ne pomeni, da bo imel vaš zakon s to številko močnega angela varuha. Oba partnerja morata paziti, da ne pride do razdora v zakonu in da premagata različne skušnjave. Po svoje zahteva ta številka še več prizadevanj v tej smeri kot nekatere druge. Oba partnerja se morata truditi, da zgladita prepire, Venera pa bo pri tem obilno pomagala.

Poročni dan 7

Ta številka omogoča spremembo načrtov. Tudi v zadnjem trenutku pa tudi razna vsakodnevna presenečenja in tudi rešitev zapletenega primera v zadnjem trenutku. Uran, ki vlada tej zvezi, občasno dopušča napake pa tudi ne preveč modre odločitve. Ta datum omogoča poroko partnerjema, ki nimata istega porekla, iste vere, nacionalnosti, enake barve kože itd. Ob tem je potrebno vedeti, da bosta oba partnerja zahtevala določeno stopnjo osebne svobode.

Poročni dan 8

Če ste se odločili za ta datum poroke, to pomeni željo, da ste s partnerjem složni v vseh primerih - tudi v seksu, za katerega menite, da je pomemben faktor sreče v zakonu. Partnerja imata sposobnost, da se sporazumeta tudi s pogledom, in mogoče je, da sta se tako spoznala ali si poslala signal, da sta rojena drug za drugega. Ta številka omogoča, da se en partner žrtvuje za kariero drugega, ta drugi pa to žrtve spoštuje.

Poročni dan 9

Ta številka govori, da ste se morda odločili za zakon, ki naj bi bil taven. Mogoče je, da se je ena stran pod vplivom Jupitra odločila za beg od hiše samo zaradi tega, da bi se lahko poročila. Med partnerjema obstaja trdna duhovno zveza, katere se morda povsem sploh ne zavedata. Poroka, sklenjena na ta dan, je (bo) usodna in morda bo marsikdo proti njej. Tudi druge okoliščine ji ne bodo šle na roko. Mogoče je, da enega ali drugega partnerja nekaj moti, kar je lahko fizične ali čustvene narave, in tako želi s poroko ali partnerjem to motnjo odpraviti. Če bodo potrebne žrtve, jih bo partner iz ljubezni tudi naredil. Zakon je lahko zelo srečen.

9. 9. '999

V ISKANJU

Vladka
Čahuk Vaupotič

Moji članki so bili doslej objavljeni v povsem drugi rubriki, tokrat pa sem združila ljubezen do pisanja in potovanja v ta prispevek. Zakaj potujem? Povedano farmacevtsko: ker je potovanje najboljše zdravilo. Proti utrujenosti, naveličanosti, samozadostnosti in strahu pred drugačnostjo. Stranski učinek je le eden - zasvoji!

Sal je kot večina Kapverdskih otokov prekrit s peskom. V nenaseljeni puščavi, kjer so jezera samo »fata morgana«, smo opazili eno edino drevo, ukrivljeno od stalnega vetra. Tudi v obeh mestih na otoku lahko drevesa prešteješ - voda je predragocena za namakanje!

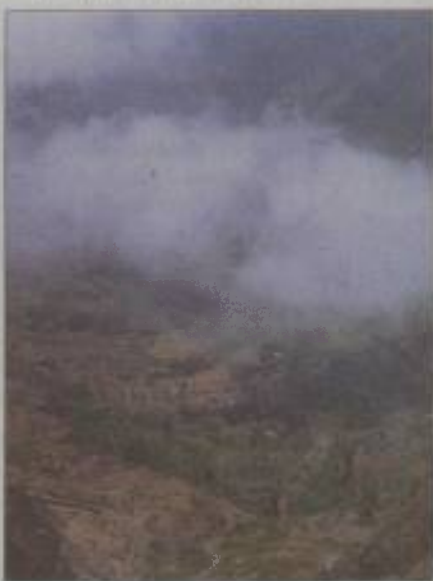
Pred prihodom turistov je Sal živel od soli in po njej dobil tudi ime. Govori se, da namerava sedanji lastnik solin iz njih narediti terme. »Lebdenje« v slani vodi je vsekakor zanimivo, morda pa tudi zdravilno.

Kilometre dolga peščena plaža je zbirališče redkih turistov, ki uživajo v turkiznem morju, in domačinov, ki nimajo drugega dela, kot da pohajkujejo po obali. Čeprav niso imeli počitnic, je bilo veliko tudi otrok.

Ribiči ob vrnitvi z morja ulov takoj očistijo na pomolu, ki je zato prepojen s krvjo. Naložijo ga v samokolnice in odpeljejo domov ali v gostilne. Običajen obrok je sestavljen iz sveže ribe, krompirja in riža.

Zelene doline na otoku Santu Antáu so dobrodošlo nasprotje puščavskemu Salu. V gorah kondenzira dovolj vlage, da se prebivalci ukvarjajo s poljedelstvom. Ne pozabijo povedati, da uspeva tukaj »najboljša kava na svetu«.

Značilne kmečke hiše na Santu Antáu so premajhne za zelo številčne družine. Vlogo tukaj kar vidiš, toda pridelek je v sušnih letih vseeno preslab, zato se izseljevanje prebivalstva nadaljuje.

Mešanje ras je na Kapverdskih otokih privedlo do najrazličnejših barv polti in las. Predvsem majhni otroci, kot sta ta dva iz umazanega barakarskega predmestja, so pogosto svetlolasi.

Naselja se na Santu Antáu stiskajo tudi na 1000 m nadmorske višine. Razmajan transporter nas je odložil nekaj kilometrov pred vasjo z obrazložitvijo, da zadnji del tlakovane poti večina potnikov slabo prenese. Pogled z nezavarovane »ceste« na sive pečine in butajoč Atlantik je res grozljiv.

Veliko kapverdskih deklet bi lahko v Evropi naredilo manekensko kariero. K naravni lepoti prispeva tudi njihova sproščenost, saj se že od majhnega rade fotografirajo.

ZELENEGA

EVROPEJCI ALI AFRIČANI?

To vprašanje si zastavljajo tudi prebivalci sami. Skoraj vsi so potomci afriških sužnjev, ki so skupaj s portugalskimi gospodarji skrbeli za oskrbo ladij na poti v Ameriko. Cabo Verde je ostal portugalska kolonija do leta 1974, ko si je po mirni poti priporil neodvisnost. Petstoletno mešanje ras je privedlo do vseh možnih odtenkov rjave barve kože in do vprašanja identitete. Socialistična oblast si je sicer prizadevala poudariti afriške korenine, toda Kapverdci so tako unikatni, da bi jih težko kam uvrstili. Tudi najbolj površen turist bo opazil svetlolase kodraste otroke ali vsaj lokalno lepoticno zelenomodrih oči.

Ljudje so prijazni, toda ne vsiljivi, ter nasmejani, čeprav pripadajo eni najrevnejših držav. Tujci imajo pogosto občutek, da jim domačini naklonjenosti ne vračajo. Avstrijec, ki že osem let živi na enem od otokov, nam je to razložil s plašnostjo. Kot da se ne bi še povsem otresli strahu pred nadvlado belcev. Še celo potujočih kramarjev iz Senegala se znebiš lažje kot prodajalcev na drugih plažah po svetu. So pa ti eni od redkih prebivalcev mesteca Santa Maria, ki govorijo polomljeno francoščino. Kapverdci znajo le uradno portugalsčino in svoj kreolski jezik. S prihodom prvih turistov prevzema mladina tudi nemške in angleške fraze pa tudi slabe navade, kot so droge in prostitucija. Vsaka najstnica si gotovo želi prethotapljenih sandalov z debelo peto, ki jih ponujajo na tržnici.

Kreolščina je mešanica portugalsčine in afriških narečij in jo govorijo tudi na Karibih. Kreolsko kuhinjo pa predstavlja predvsem fižol in koruza, ki edina bolj ali manj uspevata brez namakanja. Olupljena zrna koruze sestavljajo skupaj s sladkim krompirjem, značilno klobaso ali drugim mesom narodno jed »cachupa«. Ta enolončnica je poleg groga (žganje iz sladkornega trsa) ali punča (grog z medom) še najcenejša hrana. Cene v restavracijah in trgovinah so namreč precej visoke ne glede na to, da si večina lukenj komaj zasluži takšno ime. Toda skoraj vse morajo uvoziti; domače so le nasoljene ribe in neugledno pecivo v vrečah. Ko sem na vogalu od deklice, ki je tudi priložnostna »pletilja« kitk, kupovala žvečilni gumi, mi je

bilo nerodno vprašati, ali ima tudi kakšnega brez sladkorja. Saj je vendar prodajalka sladkarij! Vsiljevala se mi je primerjava s Kubo in ne vem, kaj je hujše: da na tvojem otoku obstaja vse, samo denarja nimaš, ali da enostavno nimaš česa kupiti. Kapverdci so celo razglednice dobili šele pred petimi leti.

Vendar pa te tudi restavracija, do katere si najbolj skeptičen, preseneti z dobro in obilno hrano. Izbor svežih morskih jedi je sijajen. Opoldne, ko se ribiči z barkačami vrnejo na polomljen pomol, naložijo s pomočjo radovednežev metrske ribe in morske sadeže v samokolnice ter jih odpelejo naravnost v gostilne. Zvečer si oblubiš, da ne boš nikoli več jedel tune iz konzerve, na poletno shujševalno kuro pa lahko dokončno pozabiš, ko pridejo na vrsto pudingi in kolači. Razen če se pridružiš domačinom, ki ves čas tekajo po obali, delajo »sklece« in se na deskah zaganjajo v valove. No, vsaj kakšen večerni bosonogi sprehod po mirni obali se splača, kajti le kje na svetu si ga še lahko brez strahu privoščiš?

MORJE, PESEK, LAVA

Otoki so vulkanskega izvora. Peščeni otok Sal, ki bi mu pogojno lahko rekli turistični, je dobil ime po soli. Premore le en pravi hotel, ki jim ga je zgradila »bratska« ZSSR in se še danes baha s pregrešno zelenim vrtom. Ob plaži Sante Marie so še trije kompleksi bungalovov. Pogled na plažo veliko ljudi primerja s predstavami o Marsu. Kilometri belega peska, ki komaj opazno prehaja v nebo, motno od vročine. Na vsakih sto metrov kakšen kopalec v turkiznem morju. Pravijo, da jih je pozimi, ko nas v Evropi pesti zima, več. Takrat močno piha in valovi so še višji – pravi raj za deskarje! Podvodni svet pa ostane zanimiv tudi poleti, saj se tukaj srečujejo elementi zmerno toplih in tropskih morij, tudi okoli deset različnih vrst morskih psov.

Sal prevoziš v pol dneva. Naložili smo se na »aluguer«, kjer smo sedeli zunaj na klopi in bili kmalu prekriti s peskom, ki ga veter nanese v vse pore. In čeprav se sonce pogosto skriva za oblake, je v bližini ekvatorja pametno uporabiti kremo za sončenje z visokim faktorjem. Peljali smo se po edini cesti na otoku, potem pa zavili v pesek, kjer so se tu in tam videli sledovi koles. Puščava je sicer preveč umazane barve, da bi bila lepa kot na primer Sahara, vendar pa lahko tudi tukaj opazuješ »fato morgano«. Premore celo oazo – Terra Boa je osamljen košček otoka, kjer skušajo gojiti zelenjavo in rediti nekaj živine.

Edino bogastvo otoka so bile nekoč soline Pedra Lume, ki so zelo hvaležen fotografski motiv. Najboljše pa je, da se da v njih kopati. Občutek breztežnosti v 25-odstotni raztopini soli je enak plavanju v Mrtvem morju in ... enostavno smešen.

Ljudi, ki potujejo na Kapverdske otoke, bi lahko razdelili na tri tipe. Prvi so Portugalci, ki so veseli, da se tukaj lahko sporazumevajo in so običajni kopalci. Potem avanturiste, zahodne Evropejce, ki so pripravljeni tri dni sedeti na tleh v luk in čakati na trajekt, ki ga ni zaradi muhastega Atlantika ali kakšnega bolj banalnega vzroka. Obstajajo še naključni turisti, ki so se nekako po pomoti znašli tam. Morda so doma prebrali ne-realni članek o »raju na zemlji«, potem pa vsi nališpani iščejo disko po zanemarjenem barakarskem predmestju.

Kot edina Slovenca se nisva uvrščala v nobeno skupino in sva bila čisto zadovoljna z lenarjenjem in pohajkovanjem, a vseeno sva si želela videti še kateri drugi otok. Vleklo me je na São Vicente, kjer je mesto Mindelo kulturno središče in zbirališče slikarjev, glasbenikov in umetnikov življenja. Po drugi

Večina prebivalcev se je v Santo Mario preselila z odprtjem delovnih mest v turizmu. Pešiči nadstropnih hiš iz portugalskih časov so se pridružile neprivlačne »kocke« brez streh vzdolž prašne glavne ulice. Navade ljudi pa so ostale enake – ženske tudi tukaj prenašajo sadeže manga na glavi.

strani pa si najkasneje po enem tednu na Salu zaželiš malo zelenja in najbolj poraščen otok je Santo Antão. Tja naj bi odletela z majhno cesno, vendar je belgijski pilot hotel zbrati enajst ljudi. Tistih nekaj vodnikov po Cabo Verde, ki obstajajo, opozarja, da moraš vzeti s sabo zvrhano mero potrpljenja in se prilagoditi njihovem tempu življenja. Tudi najin polet so predstavljali iz dneva v dan, kar pa se je izkazalo za dobro rešitev. Bližala se je deževna doba leta in letalo državne družbe, ki je dva tedna kasneje med neurjem letelo na »zeleni« otok, je treščilo v gore.

Prvi prelet Santa Antão naju je razočaral. Zaznamujejo ga vulkanske kamnine, dvatisočaki in pečine, ki se spuščajo v razburkano morje. Vse ena sama sivina. Že pogled na kratko pristajalno stezo je bil strah zbujajoč, toda nevarno potovanje se je šele začelo. Transporter je poskakoval po ozkih serpentinastih in tlakovanih – ne asfaltiranih – cestah. Češ da je nekdo na otoku poskusil z izposojajo osebnih avtomobilov, a je propadel v enem mesecu!

V Ribeira Grande kmalu spoznaš, zakaj otočani pravijo, da so rojaki na Salu siti. Brezposelnost je 26-odstotna in upanja na službo sobarice ali natakara ni. V mestu je nekaj mizarskih delavnic, ki se prebijajo z ročnim delom in razvojno pomočjo iz tujine. Glavni spodbujevalki drobnega gospodarstva sta Nemčija in Avstrija. Ustavilo naj bi se stoletja dolgo izseljevanje, ki je pripeljalo do tega, da dve tretjini na otokih rojenih ljudi živita v tujini, predvsem v ZDA, na Portugalskem, v Franciji in Švici. Emigranti se redno vračajo (ravno naše letalo iz Münchna je bilo polno družin z otroki, ki so začeli šolske počitnice), pošiljajo denar, zidajo lepe hiše. Središče kapverdske družine ostaja mati, ki s priložnostnimi deli in nam nepojmljivo iznajdljivostjo vzdržuje družino, ki šteje povprečno 5 do 7 otrok. Ženske začnejo namreč rojevati pri petnajstih, se običajno tudi poročijo, vendar moške prej ali slej odidejo v tujino. Otroci danes obiskujejo obvezno osnovno šolo, redki pa si pridobijo kaj več izobrazbe.

Na poti proti vrhu otoka se odpirajo razgledi, ob katerih hitro pozabiš začetno razpoloženje. Na Salu pridobivajo pitno vodo z reverzno osmozo iz morske, tukaj zgoraj pa so noči dovolj hladne, da vlaga kondenzira tudi v sušnem obdobju, kapljice pa padajo v zbiralnike. Iz njih nosijo vodo kilometre daleč ali pa je speljana po kanalih v bazene, ki ležijo v ozkih zelenih dolinah med strmini pobočji. Borov gozdiček me je s svojim srčnim vonjem spomnil, kaj najbolj pogrešam na plažah zunaj Sredozemlja. Koliko kilometrov prepotuješ, da se za trenutek počutiš kot doma!

Razliko med domačo pokrajino in tamkajšnjim zelenjem odkriješ najkasneje takrat, ko se odpraviš na pot peš. Obkrožale so nas same nepoznane rastline. Hribovje spominja na Ande, prav tako terase, ki so si jih pridni domačini ogradili s kamenjem. Do najvišje imajo od vasic vsaj uro hoda. Moški delajo na polju, transport pa je žensko delo. Na glavi prenašajo v košarah tudi do 30 kg in bogsigavedi, kaj je v majhnih pipah, ki jih vlečejo, da vzdržijo napor. Po tlakovani stezi smo se v uri in pol spustili za 700 m višinske

razlike. Ko smo se približevali vasi, smo srečevali kmete na plantažah kave, manga in banan. Ženske so v vodnih kanalih prale perilo in ga razobešle po skalah. Otroci so žvečili sladkorni trs in se razigrano navedli fotoaparatom. V zameno niso pričakovali ničesar, ne tako kot fantiči na plaži Sante Marie, ki že začnajo prosjačiti. Ja, težko bi se odločila, ali je res vredno zamenjati to »idilo« za malo več civilizacije na Salu.

CESARICA CESÁRIA

Ne poznam nikogar, ki bi slišal peti Cesario Evora in mu ne bi bila všeč. Najbolj znan izvozni artikel Cabo Verde je njena tipična kapverdska glasba. Spoznaš jo po melodičnem petju, ki se ga sliši na vsakem koraku, in spremljavi, ki te pripravi do gibanja. »Morne« so otožne pesmi, katerih tema je hrepenenje, predvsem po domači zemlji. Hitreje, lambadi podobne ritme sva poslušala na festivalu kapverdskih violinistov, ki se je zgodil v Santa Marii. Najina prijateljca, violinista Dunajske opere, sta bila nad večino samoukov prav tako navdušena kot domačini, ki so poplesavali na tribuni.

V restavraciji ob morju pa je za lastno zabavo prepeval Nicolau, ki je čez dan posedal ob grogu z ostarelim borcem za svobodo. Verjetno sta preklinjala novo demokratično oblast, pod katero je še dosti težje živeti. Še imam v ušesih njegov napev »Ocha pi pi«, za katerega mi ni uspelo izvedeti kaj, če kaj, pomeni. Spominja me na to nenavadno deželo, njeno drugačnost, ki je – se bojim – ob ponovnem obisku ne bom več našla.

Fotografije:
Marjan Vaupotič

Družabno središče mesteca Sante Marie je lesen pomol, kjer se nalezesh kapverdske ležernosti. Ure in ure opazuješ tune, mečarice, morske polže, ki imajo poleg tega, da so prava poslastica, tudi zelo lepe hišice ... ali pa samo dobrovoljne domačine.

Za biologa, kot je Marjan, so otoki zmeraj privlačni. Ne samo pod vodo, tudi na kopnem se najdejo živalske in rastlinske vrste, ki uspevajo samo tu. Drevo zmačevca je sicer pogosto tudi na Kanarskih otokih, ki so prav tako vulkanskega izvora. Ležijo slabih 1000 km severno od Kapverdskih otokov.

Za ljubkovalnicami -

Buci, buci, buc,

Tokrat smo malce razočarani: na uredništvo je prispelo le troje pisem z ljubkovalnicami. Kot da nam, vrlim in poštenim Pomurcem, gredo lepe besede težje z jezika. Morda pa se motim.

A če pogledamo drugo plat medalje, namreč ko poslušamo nedeljska radijska voščila, se mi pritakne, da smo Pomurci vseeno še romantični. Kajti radijske viže ali popevke, s katerimi voščimo svojim najdražjim vse najlepše, so polne ljubkovalnic: **moj najdražja, moje zlato, ti si sonce moje, vse kar imam, si ti ...**

Seveda so ljubkovalnice - mislimo predvsem na ljubezensko-erotične poklone - dobesedno sol poetične plati jezika. Tako v Prešernovih Magistralah preberemo: »Ti si življenja moj'ga magistrale« seveda v smislu **ti si mi vse poti tega sveta** ... S takimi besedami seveda več ne dvorimo, a morda bi prav te vžgale. Poskušajte! A ne recite: Ti si življenja moj'ga avtocesta!

In še in še. Vzemite v roko kdaj kakšno pesem, pa ne boste nikoli prišli v zadrego ob dvorjenju, kot je prišel moj prijatelj, ki mi je ob neki jutranji

Vsi trije bodo za svoje hudomušne poklone seveda prejeli nagrado, bralcem, predvsem mladim ali takim, ki jim je še do poželenja, pa opozorilo, naj ne pozabijo narediti prvega koraka s kako lepo, sočno ljubkovalnico, ki se ji ne bi mogla upreti tudi dosmrtna misica. MV

ti moj si čokoladast muc!

kavici skrušeno dejal:

»Veš kaj, včeraj sem bil z njo v parku, pa mi hotela dati!«

»Ja, ti osel stari,« sem ga pobaral, »vse skupaj se vendar začne z nežnimi besedami. Moral bi ji reči, da je lepa kot gorska vila, sladka muckica, bolj sijoča kot zvezda ... skratka nekaj romantičnega.«

Prestreljeno se je zagledal vame in se zamislil. Čez nekaj dni sva spet srkala kavico z vinjakom.

»No, kako je bilo,« sem začel.

»Kot namazano,« se je potrkal po prsih. »Šla sva po parku, bila je zvezdnata noč, pa sem ji dejal: A vidiš ti tisto zvezdo tam gori? Ja, mi je odvrnila. No, potem pa hlačke dol.«

Taka je torej ta njegova romantika.

No, na naše uredništvo pa so prišli tile pokloni, te kar sočne ljubkovalnice.

Prva, ki jo je poslal **Jože Huber iz G. Slaveč 83**:
Ona: »Ti moj zlati konžar!«

On: »Ti moja zlata čoka!«

Druga, ki jo je poslala **Darinka Smodiš iz Krplivnika 46**:

Dragi moj, želim si, da bi tvoje golo priletelo v moje kosmato!

Tretja, ki jo je poslal **Alojz Krpič iz G. Slaveč 71**:

Ti moja tičkica, buc, buc, buc, če te tak kušnem, ka v nezavest spadneš!

Novi razpis!

V novem natečaju, ki ga sedaj razpisujemo, drage bralke in bralci, vas pozivamo, da nam pošljete svoje izvirne voščilnice! Najboljše, najbolj odštekane bomo seveda nagradili! Na delo torej. Vaše voščilnice nam pošljite na dopisnicah ali v pismu najkasneje do 18. oktobra na naslov: Vestnik, uredništvo Pena, Ulica arh. Novaka 13, 9000 M. Sobota, s pripisom Voščilnica.

voščilnice

MURSKI VAL PLJUSKNIL ČEZ MORSKEGA

Mediterransko sonce in septembrsko toplo morje sta ogrela dušo in srce

Morska deklica Lizika in gusar Bruno sta bila presrečna, da sta se srečala na valovih mediterana. V Gornji Radgoni, kjer sta to Elizabeta Nekrep in Bruno Švagan, se zagotovo nikoli nista tako objela in tako iz srca zapela.

Obrala sem jo do kosti, vam pa naj se slina cedi, se vam Cvetka Melin smeji.

Poglejte me, kako čvrste mišice imam predzadnji dan dopusta. Če me Krožani niste prepoznali, sem Weindorferjev Franček. Plaval sem ure in ure, kondicijo sem si nabral za vse napore ...

Tudi veter je bil, da je slabe misli podil. Ampak samo, ko smo bili na odprtem morju, a je tudi za to vsak našel rešitev. Manekenka je Sobočanka Frida Peček.

Glavna zvezda, ki bo nosila laskavi naslov miss Šibenika do prihodnjega septembra, je lepotica Liza. Žirijo je navdušila z gracioznostjo, pravimi merami in inteligentnostjo ...

Kjer je bila Anica Doma, tam se je pisalo in pelo. Samo enkrat je omagala pred drugimi in na ladji zaspala. Se sreča, da je bil na ladji en sam gusar ...

Foto: Flavio Dotto

O tem, kako dobro so se imeli z agencijo Relax v Srednji Dalmaciji poslušalci oddaje Radia Murski val Mursko-morski val, se še ni nehalo govoriti. Če besedam navdušenih dopustnikov ne verjamete, pogledajte fotografije, iztrgane iz debelega albuma, v katerem je vse natančno dokumentirano. Bogomil Činč, Frida Lovenjak, dalmatinski harmonikar, Marija Lautar za njim in v ozadju Teo Dominko so ob pomoči vseh drugih potnikov vožnjo z ladjo do prelepih slapov Krke spremenili v »fešto«, kot to znajo družno narediti samo Prekmurci, Prleki in Štajerci. Spočili so se prvi dan, potem pa je energija vsak dan bolj kipela čez rob ... izlet na Kornate, v Zadar, Split in v druga dalmatinska mesta, nepozabno kopanje na primoštenskih plažah, z ladjo do slapov Krke, zvečer in čez polnoč nadaljevanje s plesom, družabnimi igrami, izborom miss, čakanjem na konec sveta v četrtek, 9. 9. 1999, in nočna vožnja z ladjo v Šibenik. Po vseh »naporih« so se domov vrnili spočiti in nabiti z energijo ... do naslednjega septembra, ko menda vabi v goste makarska riviera.

Nepomirljiv

Nekdanji zvezdnik lige NBA Dennis Rodman se pri najboljši volji ne more umiriti. Nedavno so ga aretirali in priprli v kalifornijskem Newport Beachu, ko je vinjen izžival v nekem tamkajšnjem lokalju. Ker je Dennis v tistem lokalju dokaj stalen gost, ga je lastnik sicer branil, vendar staremu košarkarju kazni ne bo ušla. Tudi zato ne, ker bo vsak čas sodna obravnava za podoben primer v Los Angelesu. Tamkajšnji Casino ga namreč toži, ker je pijan nadlegoval goste.

se ne šali

Slavna ameriška igralka Kirstie Alley, ki je izredno uspešna tudi v komičnih vlogah, je pripravila svojega zaročenca, da hodi redno na predavanja o tem, kakšen mora biti vzorni mož. Kristie že ve, kako se tej reči streže, saj se je sama že dvakrat ločila. Za prihodnjega soproga, devet let mlajšega Jamesa Wildera, pravijo, da je vzel predavanja skrajno resno, saj na njih še ni manjkal. Pravijo pa tudi, da zakon po vsej verjetnosti ne bo trajal dolgo. Kristie se namreč zelo redi in ob tem ničesar ne ukrene, da bi zmanjšala svojo težo.

Očka, ponovno se bom ženil!

Tako je sporočil veselo novico svojemu očetu Kirku Michael Douglas (54). Vse skupaj se je začelo lansko leto, ko se je po dvajsetih letih, za hollywoodske razmere dolgem zakonu, ločil od mehičanke Diandre.

Diandra se je ločila zaradi njegovih številnih skokov čez plot. »Seks je kot nekakšen val, ki me nenadoma preplavi. To je tako močna želja, da sem takrat popolnoma nemočen,« se je takrat opravičeval Michael.

Zdaj so njegove oči uperjene v 29-letno Catherine Zeta-Jones, ki je že dobila briljantni zaročni prstan.

Tudi očetu Kirku je nova snaha všeč. Ob prvem srečanju jo je menda

vprašal: »Le kako si ga je? In če ga je, za kako uspela obrzdati?« Pa ga dolgo?

Lady Di – škandal po smrti?

Na princeso Diano smo že rahlo pozabili, njeno ime pa se vedno znova pojavlja v časopisih.

Najnovejša zadeva, ki že meji na škandal in se vse bolj kaže kot resnična, se menda ne bo končala brez posledic. Na dan je namreč prišlo, da mlajši sin princeze Diane in princa Charlesa, princ Harry, sploh ni Charlesov sin. Domnevni oče naj bi bil ljubimec princeze Diane, konjeniški major James Hewitt, ki je menda to novica sam spravil na svetlo.

Major se je pokazal kot dokaj pokvarjen, saj je razkril marsikatero seksualno princesino navado in to tudi dokumentiral z njenimi pismi. Izkazalo se je namreč, da mu je princesa napisala 64 pisem in v njih pod-

Major Hewitt in princ Harry. Naključna neverjetna podobnost ali pa sta to res oče in sin.

robneje opisovala njuno spolno življenje. Pisma bodo morda izšla v knjigi. Pravimo morda, saj obe družini, kraljevska in Dianina, poskušata narediti vse, da do tega ne bi prišlo.

Planet Hollywood bankrotiral

Naši junaki (menedžer Robert Earl v rdečem suknjicu), ko še niso vedeli, kaj se bo zgodilo z njihovimi lokali.

»Res, izgubili smo 500 milijonov dolarjev, vendar to ni katastrofa. Imam načrt, kako se bomo izvlekli,« izjavlja menedžer Planeta Hollywood Robert Earl. Na tej strani smo nekoč že pisali o trojici filmskih junakov - Sylvestru Stalloneju, Arnoldu Schwarzeneggerju in Bruceu Willisu -, ki so odprli leta 1991 z velikim pompom v Los Angelesu prvo restavracijo Planet Hollywood, nato so to ponovili še v New Yorku in New Mexiku. Pozneje se je iz teh treh ekstravagantnih lokalov razvila cela mreža, ki naj bi se nekoč končala pri številki tristo. Ko so recimo odpirali tovrstni lokal v Londonu, so za otvoritev porabili 1,5 milijona dolarjev. Iz Amerike je najeti concord pripeljal 30 filmskih zvezd, 34 pa jih je prišlo naravnost iz Cannesa, z otvoritve filmskega festivala. Demi Moore je zato priložnost priletela celo iz Japonske. Ali se bo izguba končala pri 500 milijonih dolarjev ali pa se bo končna številka povzpela čez milijardo, kot vedo povedati poučeni, bomo zanesljivo še slišali.

Dekle meseca

Lexie Karlsen

24. oktobra jih bo napolnila 21. Po poklicu je borzna posrednica in je izredno pametna. Brati je znala že s štirimi leti, s petnajstimi je urejala šolsko glasilo in dopisovala v lokalni časopis. Diplomirala je lani. Playboyu je poslal fotografije, ki so izdelek njenega fanta, in rezultati so tukaj. S fotografijo, ki jo gledate, je postala Playbojevo dekle meseca, kar avtomatično prinese kar lep honorarček. Pri moških sta ji všeč nežnost in pozornost, ne mara pa neurejenih in takih, ki preveč govorijo.

SENCE na poti k soncu

Mlada glasbena skupina SENCE, ki prihaja iz nižjega dela Prekmurja, je nastala 24. aprila tega leta na pevskih vajah, in sicer ko sta mlada fanta Roman Sarjaš (kitara, vokal) in Danilo Gjerek (klaviature) iskala prave ljudi za ustanovitev glasbene skupine. Očarali sta ju dekleti Alenka in Martina Farkaš (obe vokal), zato so z delom začeli še isti dan. Neverjetno, prijatelji so se zelo ujeli, saj je bil njihov prvi nastop že po šestih dneh na snežnem stadionu v Mariboru. SENCE igrajo vse zvrsti glasbe, od zabavne pa vse tja do narodne.

Člani kljub svoji mladosti (15-19 let) hitro napredujejo, saj že snemajo svojo prvo CD-ploščo na RTV Maribor. Vse pesmi na CD-ju so njihove lastne skladbe, ki jih piše Roman. Učijo se sami, a to ni čudno, saj imajo vsi radi glasbo. Roman in Danilo obiskujeta 2. letnik glasbene gimnazije v Mariboru, Alenka 4. letnik gimnazije v M. Soboti, Martina pa bo začela s študijem na filozofski fakulteti v Ljubljani.

Njihova želja: z enakim tempom naprej!!! R. S.

Ko smo že omenjali novo sezono oddaj ORION, je treba omeniti zmagovalke prejšnje sezone.

Ceprav je za mladimi lisičkami že ena izdana CD-plošča, širši slovenski javnosti do nedavnega še niso bile dobro znane. Vendar so Maja Žagar, Mirna Volčič Reynolds, Gaynor Jakič in Maja Murko dosegle nekaj, kar bi si želel marsikateri naš glasbenik. V eni od glasbenih oddaj Orion, ki jih je vsak mesec prirejala TV Slovenija, so dodobra izkoristile svojo priložnost televotinga in s skladbo Naj pada zdaj dež zmagale po glasovanju TV-gledalcev.

Ta zmaga jim je prinesla vstopnico za sklepno prireditev Slovenska popevka 1999 in na veliko presenečenje vseh so premagale vso konkurenco, med katero je bilo kar nekaj zelo znanih imen. Seveda je bila ta zmaga pravo presenečenje tudi za lisičke. Najbolj presenečeni pa so bili poznavalci glasbe, saj so bili vsi enotnega mnenja, da se punce še morajo učiti predvsem petja.

FOXY TEENS so dobile za nagrado tudi snemanje videospota, ki je že posnet. Kakšna je njegova vsebina, je za zdaj še skrivnost. Sicer je to že njihov tretji videospot, saj tudi pred svojim sedanjim uspehom niso zanemarjale tega dela glasbenega posla. Za jesen pripravljajo še snemanje četrtega, ki pa bo predstavljen v sklopu njihovega novega, zelo zanimivega projekta.

V bližnji prihodnosti lahko torej pričakujemo drugo CD-ploščo mladih lisičk.

Po premoru Panda spet na vrhu

Minil je še en naš najbolj opaženi festival – Melodije morja in sonca '99 – in prinesel nove zmagovalce, ki pa, presenetljivo, ne prihajajo s Primorske, kot je bila navada vsa leta nazaj. Skupina Panda je presenetila vse sojene in nesojene favorite ter dobila s pesmijo Sive ceste najimenitnejšo nagrado tega festivala. Vidno pa je presenetila tudi vse zbrane na odru, saj kar nekaj časa niso mogli verjeti, da so dobili v roke pravi listek z napisanim zmagovalcem. Festival je še enkrat pokazal, da popevke, ki so bile tipično morsko obarvane oz. so bile bolj ali manj poslušljive, nimajo več takih možnosti za zmago kot nekoč.

Sicer pa so pande že navajene stati na zmagovalnih stopničkih. Trenutno so v zadnjih pripravah snemanja videospota nagrajene skladbe. Sive ceste jih bodo menda odpeljale vse do novega izdelka – plošče in kasete, ki bosta nastajali prav po pandovski, počasi in preudarno.

Utečen par:
voditeljica Blažka Müller in režiser Slavko Hren, ki je pravzaprav oče te oddaje, nas bosta popeljala tudi to sezono do Slovenske popevke 2000.

ORION

Na jasnem večernem nebu ga boste z malo predznanja lahko zazrli. Če pa ste bolj »udobne« narave, se boste zleknil v naslonjač in si ga ogledali kar na televiziji. Mesečne oddaje ORION so začele svojo sezono. V prvi oddaji so se predstavili vsi nagrajenci zaključnega dela leta '99, torej SLOVENSKE POPEVKE '99. Tako ste lahko prisluhnili Kalamarom, Karmen Stavec, mladim lisičkam Foxy teens pa Nuši Derenda ter si ogledali najnovejši videospot Regine za skladbo Ujemi moj nasmeh. Seveda se je s prvo oddajo začel tudi tekmovalni del oziroma natečaj za Slovensko Popevko 2000. Zato avtorji, pozor, ne odlašajte in pošljite svoj predlog na naslov:

RTV Slovenija, za natečaj ORION
Kolodvorska 2-4
1550 Ljubljana

Val Damjane Golavšek

To ni nova Damjanina skladba, pač pa strast, ki se je znova prebudila. Govorimo o ponovnem delovanju Damjane Golavšek na radijskih valovih, točneje na valovih Vala 202.

Vsi, ki jo radi poslušate, jo boste odslej lahko vsak dan slišali predvsem ob jutranjih urah.

Damjana je kot voditeljica pred leti že delala, a se je za nekaj časa umaknila, ker je v ospredje uvrstila predvsem svojo glasbeno kariero ter poučevanje petja. Nekaj časa se je preizkušala tudi kot lastnica gostinskega lokala v Kamniku in tako enostavno ni imela več časa za radio. Poučevanje ji je postalo prenaporno, v vlogi gostinke se ni počutila dobro, zato se je odločila vse to opustiti in se ponovno posvetiti samo svoji glasbi in delu na Valu 202.

Ceprav je Damjana že »stara« radijska mačka, je priznala, da jo je sprva dajala kar velika trema. No, trema ni več, Damjana pa sicer po stari navadi pridno nastopa s svojo prijateljico Ireno Vrčkovnik.

Marta Zore – samska?

odločilo kar nekaj znanih Slovencev. Naj omenimo Barbaro Jerman in prejšnjega Agropopovega basista Urbana Centa, potem so tukaj govorice o skrhanem zakonu Dese Muck pa preverjena ločitev Irene Vrčkovnik. Nazadnje smo slišali novico o ločitvi Saše Einsiedler, sedaj še Štrumbelj.

Tudi Marta Zore noče zaostajati za drugimi in je takoj po Saši obvestila novinarje, da je njen zakon v razdoru. Z možem Milanom sta se zaljubila že v srednji šoli, tako da se sedaj ločujeta po 18 letih skupne poti. Med Marto in Miranom se je začelo krhati po sinovem rojstvu, ki je letos julija dopolnil eno leto.

Novi odgovornosti ter seveda starševski vlogi nista bila kos. Otrok je prinesel v njun zakon razdor, ko je začel dobivati prve zobke. Neprespane noči so njunemu prepiru o delitvi vlog pri starševski odgovornosti dodale še piko na i. Predvsem Marta si ni želela le materinske vloge, Miran pa, ker je moral služiti kruh z igranjem pozno v noč, očetovstva tudi ni zmozel. Marta in Miran spita v ločenih posteljah že šest mesecev, Marta se namerava kmalu odseliti k svoji sestri. Kako bo z otrokom, otroci v teh situacijah najbolj trpijo, se še ne ve. Negotova je tudi Martina glasbena pot, saj ji je njen mož do sedaj pri tem zelo pomagal. Bil je njen producent, aranžer pa tudi skladbe ji je pisal in igral klavir ter jo spremljal na nastopih.

Lahko se pa zgodi tudi nekaj popolnoma nepričakovanega, na primer, da se Marta in Miran pobotata. V tem primeru se bo spet pisalo o njuni najdeni ljubezni in Marta bo morda potem izdala še kakšno knjigo z naslovom Kako rešiti zakon v krizi.

Bralci Péna se predstavljajo

Marija Žuljevič

V otroštvu sem rada plezala

Ko sem bila še čisto majhna in sem živel v rojstnem kraju Renkovci, sem strašno rada plezala po drevju. Spominjam se, da je bil v bližini velik hrast. Rada bi videla, kaj je najvišje. Splezala sem torej gor in tam obsedela. Domači so me iskali. Bili so že zaskrbljeni, kje sem. Čez čas sem se le oglasila. Oče mi je rekel, naj pridem dol, da mi nihče ne bo ničesar storil. Pa me je vseeno »napokal«. Ampak to mi ni bilo zadosti. Splezala sem tudi na jablano, da bi videla, kaj je v gnezdju. In spet sem jih dobila.

Spominjam se tudi kač, ki so se rade približevale naši domačiji. Stoji namreč blizu gozda. Ko sem šla nekega dne v drvarnico po drva, sem se vrnila brez njih, kajti med

poleni je bila tudi kača. Vse sem stresla dol in stekla v hišo. Kasneje sva s sestro našli v bližnji grapi okrog deset črnih zasukanih kač. Vzeli sva šibe in vanje drezali, da bi jih prepodili. To nama je tudi uspelo. Ko je oče ugotovil, kaj delava, naju je zopet našeskal.

Bojim se krav in konj

Na splošno imam rada vse živali. Tudi kače, če niso blizu mene. Zdaj imam najraje psičko Mimi, ki je moj največja prijateljica. Z njo se lahko pogovarjam, igram ... Na Rožickem Vrhu redim zajčke in se veliko »družim« tudi s pticami. Pripravljam jim mesne pogače, nastavljam semena in drugo hrano. One pa mi veselo pojejo, kot da bi se mi zahvaljevale. Lansko zimo sem jim nastavila veliko pogačo kar v mrežasti vreči. Zelo rada sem imela tudi mucka, ki je hodil za mano kot psiček. Žal ga ni več. Ne vem, ali je kam odšel ali ga je kdo pokončal. Bojim pa se konj in krav. Nikoli nisem hotela pasti krav in ne bi jih upala molsti. Niti blizu ne grem.

Paradižnik v paru. Lani sta imela 172 kosov. Morajo biti v parih, potem obilno rodijo. Letos jih je več kot sto. Sorta se imenuje pilati. Odporna je, dobra.

pen elopa

MAJA KOSTRIC, dijakinja 4. letnika Dvojezične srednje šole Lendava

Marsikoga je očarala s svojim nastopom ob občinskem prazniku v lendavskem gradu, kajti zelo rada recitira, bere, se lepo oblači, potuje, nasmiha ... Izdala nam je še, da obožuje vrtnice, zato tega nikakor ne bi smeli pozabiti fantje, ki bi si radi pridobili njeno naklonjenost.

Foto: JOG

• Kadar me kdo vpraša, kje sem doma, sem nekoliko v zadregi, kaj naj mu odgovorim, kajti razpeta sem med dvema krajema. Od spomladi do pozne jeseni živim v vinogradu na Rožickem Vrhu, pozimi pa stanujem v Murski Soboti.

• Čeprav jih imam že čez šestdeset, se počutim kot dekle srednjih let. Skoraj vse še delam, zdrava sem, poletela bi na Luno ...

Igralka ne, ampak trgovka

Nekateri so mi govorili, da bom postala igralka, ko bom velika. Jaz pa nisem imela te želje. Fotograf Kološa me je nagovarjal, da bi bila njegov model. Obljubil mi je plačilo in fotografije zastoni. To me je sicer mikalo, vendar nisem upala spustiti naramnic, čeprav je bila poleg njegova žena.

V otroštvu sem se veliko igrala »za trgovino« in vedno sem govorila, da bom trgovka, ko bom velika. Tako se je tudi zgodilo. Po osnovni šoli sem v Lendavi končala poklicno trgovsko šolo. V službi sem bila malo v Turnišču, potem pet let v Filovcih, nato sem odšla na Bled, kjer sem spoznala moža in se čez čas z njim vrnila v Prekmurje. Dobila sem službo pri Potrošniku. Zadnjih osem let sem bila poslovodkinja oddelka s perilom v blagovnici. Nekaj časa sem imela 18 pomočnic in 6 vajenk.

Nisem bila veliko za pultom, saj sem imela druge skrbi. Bila sem veliko na poti zaradi nabave blaga, potem pa sem morala poskrbeti za cene in drugo. Če se je katero blago težko dobilo, sem včasih skuhal bujto repo ali kakšno drugo domačo dobroto in na ta način mi je uspelo dobiti, kar sem potrebovala.

Imam vinograd, kuham žganje, a ne pijem

Imam vinograd na Rožickem Vrhu. Svoječas, ko je živel še mož, je dal okrog 2.000 litrov vina. Zdaj je manjši. Vse vino razdelim, podarim. Ne pijem ga. Rada pa jem grozdje. Piva pa sploh še nisem »probala«. Zakaj ne maram alkohola? Dostikrat sem bila v različnih družbah. Nekateri so se napili. Meni so se zdeli čudni. Dejala sem si, da se meni kaj takega ne sme zgoditi, zato nisem hotela piti alkohola. Edino za novo leto spijem malo šampanjca, ki ga pomešam s sokom. Imam pa vinograd, kuham žganje in pripravljam več vrst likerjev. Tudi domači viski znam delati. Kdor ga poskusi, pravi, da je boljši kot kupljen.

Poletela bi na Luno

Na potovanja me ne mika več. Rada pa berem časopise, revije in knjige. Včasih vso noč. Rada imam ljubezenske zgodbe in kriminalke. Seveda ne bi mogla biti brez Vestnika in Péna.

Tudi glasbo rada poslušam. Vse imam rada. Ne maram pa, če je preveč glasno. Vso noč imam prižgan radio – do polnoči poslušam Murski val, potem pa vse mogoče. Vmes tudi berem, če ne morem zaspati.

Želim si še ... Avto sem si kupila. To mi je v veliko zadovoljstvo. Otroci naj bodo srečni! Če bi bilo mogoče, pa bi z veseljem poletela na Luno.

Pripoved je zapisal: JOŽEF G. BISTRŠKI

V nekoliko mlajših letih sem se rada kopala. Ko sem bila na morju, sem najraje plavala hrbtno.

Miki – pogovarjam se z njo, smejem ...

Bled, 12. 9. 1954. To je datum, ki je napisan na zadnji strani te fotografije. Jaz sem v temni obleki. Ne vem, ali je bilo ravno tistega leta,

še dobro pa se spomnim, ko sem se s prijateljico vozila v čolnu po jezeru. Ko sva se približali pomolu pred neko vilo, sva dobili namig, naj se približava. In glej čudo: k nam je stopil nekdanji predsednik Jugoslavije Josip Broz Tito in mi segel v roko. Rahlo me je tudi objel in želel, da bi prisedel v čoln. No, varnostniki mu tega niso dovolili.

Tale fotografija je nastala okrog leta 1960. Z mano je prva hčerka Zdenka.